

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/32/1746

18.06.2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii

str. Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1

MD-2012, mun. Chișinău

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Ca urmare a examinării proiectului de Lege privind serviciile de finanțare participativă (*număr unic. 150/MEI/2021*), remis spre avizare prin scrisoarea Cancelarie de Stat nr. 18-23-139-3438 din 06.05.2021, Banca Națională, în limita competențelor deținute, vă comunică următoarele.

La art. 2 recomandăm ajustarea noțiunii de „*serviciu de finanțare participativă*”, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și Directivei (UE) 2019/1937 (în continuare- *Regulamentul 2020/1503*). Redacția actuală a normei nu nominalizează activitățile care constituie respectivul serviciu- *facilitarea acordării de împrumuturi și plasarea, fără angajament ferm de valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative emise de dezvoltatori de proiecte sau de un vehicul investițional, precum și primirea și transmiterea ordinelor clienților, cu privire la respectivele valori mobiliare și instrumente admise în scopul finanțării participative.*

Pentru claritate, considerăm oportună completarea pe final a noțiunii „*finanțarea participativă bazată pe împrumut*” cu sintagma „*în conformitate cu calendarul de plată în tranșe*”, în vederea transpunerii fidele a normei din Regulamentul nominalizat *supra*.

Potrivit redacției actuale, prin *furnizor* se înțelege *acea persoană juridică organizată autorizată să presteze servicii de finanțare participativă*. Sintagma „*organizată autorizată*” este susceptibilă de interpretări- nu este suficient de clar dacă persoana juridică este organizată și autorizată fie e organizată și/sau autorizată pentru a presta astfel de servicii. Intenția autorului urmează a fi precizată. Redacțional, sugerăm revizuirea acesteia, fie preluată normei stipulate

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

la art. 2 alin. (1) lit. e) din Regulament- „furnizor de servicii de finanțare participativă înseamnă orice persoană juridică ce prestează servicii de finanțare participativă”.

Considerăm necesară ajustarea noțiunii de “platformă de finanțare participativă (platformă)”, potrivit normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. d) din Regulament- „platformă de finanțare participativă înseamnă un sistem de informații online accesibil publicului, operat sau administrat de un furnizor de servicii de finanțare participativă”.

Noțiunea de “proiect de finanțare participativă (proiect)” nu corespunde exigențelor de claritate și previzibilitate caracteristice unei norme juridice. Sintagma “satisfacerea nevoilor de afaceri, științifice, de cercetare, comunitare, educaționale, medicale sau de altă natură” distorsionează sensul acesteia. Conform art. 2 alin. (1) lit. l) din Regulament, un proiect de finanțare participativă presupune *activitate sau activități comerciale* pentru care un dezvoltator de proiect intenționează să obțină finanțare prin oferta de finanțare participativă, fără a fi indicat și un oarecare scop care urmează a fi satisfăcut. Recomandăm revizuirea conținutului acestei noțiuni.

Noțiunea de „vehicul investițional” urmează a fi ajustată în conformitate cu prevederile legale prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. q) din *Regulamentul 2020/1503*, care stipulează că prin vehicul investițional” sau „SPV” se înțelege o entitate înființată *doar în scopul unei securitizări* în sensul articolului 1 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1075/2013 al Băncii Centrale Europene sau care servește doar acestui scop.

Astfel, potrivit art. 1, pnct. 2 din Regulamentul (UE) nr. 1075/2013 al Băncii Centrale Europene, *securitizarea* presupune o tranzacție sau un mecanism prin intermediul căruia o entitate, care este separată de inițiator sau de întreprinderea de asigurare sau reasigurare și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, *emite instrumente de finanțare pentru investitori*, și se aplică una sau mai multe dintre următoarele situații:

a) un activ sau un fond de active, sau o parte a acestuia, este transferat unei entități care este separată de inițiator și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, fie prin transferul de la inițiator al titlului legal sau al interesului generator de beneficii aferente acelor active, fie prin subparticipare;

b) riscul de credit al activului sau fondului de active, sau al unei părți a acestuia, este transferat prin utilizarea instrumentelor derivate de credit, a garanțiilor sau

a oricărui mecanism similar către investitorii în instrumente de finanțare emise de o entitate care este separată de inițiator și care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv;

c) riscurile de asigurare sunt transferate de la întreprindere de asigurare sau reasigurare la o entitate separată care este creată sau folosită pentru tranzacția sau mecanismul respectiv, în cazul în care entitatea finanțează complet expunerea sa la asemenea riscuri prin emisiunea de instrumente de finanțare, iar drepturile la rambursare ale investitorilor în acele instrumente de finanțare sunt subordonate obligațiilor de reasigurare ale entității.

În acest context, atenționăm că vehiculul investițional (SPV) este acea entitate înființată doar în scopul unei securitizări.

Dat fiind faptul că vehiculul investițional este un instrument al securitizării, recomandăm examinarea adițională de către autori a necesității reglementării legale suplimentare cu privire la securitizarea propriu-zisă. Atenționăm în acest sens, că securitizarea beneficiază de o reglementare detaliată în UE, prin Regulamentul (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012.

La cap. II, art. 5 alin. (1) considerăm oportună completarea pe final a normei cu sintagma „*calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei.*”.

Cu referire la art. 6 alin. (1), cap. II, propunem preluarea redacției utilizate de Legea nr. 171/2012 - plafoanele sunt stabilite în echivalentul în MDL a sumelor în euro, iar taxele sunt stabilite în MDL.

La art. 6 alin. (2) lit. a), cap. II, sintagma „*fonduri proprii*” urmează a fi explicitată, cu indicarea acestora, pentru claritate.

Recomandăm analiza adițională a normei stipulate la cap. II, art. 7 alin. (1) lit. b) din perspectiva categoriilor de infracțiuni care constituie criteriu de ineligibilitate pentru obținerea calității de administrator sau membru al consiliului unui furnizor. La fel, norma reclamă că, la expirarea termenului de 3 ani din momentul condamnării pentru infracțiuni grave, deosebit de grave fie pentru categorii de infracțiuni echivalente potrivit legilor penale străine, subiectul poate obține calitatea de administrator sau membru al consiliului unui

furnizor, instituirea condiției respective nu pare a fi justificată din perspectiva gradului de prejudiciabilitate al faptelor comise și al pericolului social pe care-l comportă.

La cap. II, art. 7 alin. (1) lit. c), după sintagmei „*hotărâre judecătorească*” recomandăm includerea lexemului „*definitivă și*”.

La cap. II, art. 8 alin. (2), sintagma „*sau orice alte instrumente similare de identificare și autentificare, precum identificarea video, emise inclusiv în străinătate și recunoscute în Republica Moldova*” este una interpretabilă- nu este clar cum un contract urmează a fi semnat de părți fiind utilizată „*identificarea video*”. Recomandăm ajustarea normei respective.

La cap. II, art. 11 alin. (1), lit c)- se va ține cont de obiecția referitoare la noțiunea de „*vehicul investițional*” și se va ajusta norma respectivă.

Considerăm benefică plafonarea remunerațiilor prevăzute la cap. II, art. 11 alin. (2), în scopul evitării abuzurilor.

Propunem modificarea titlului art. 12- „*Plățile/transferurile*”, întrucât conținutul articolului pare a avea un sens mai vast. La alin. (1) optăm pentru substituirea sintagmei „*virament bancar*” cu cuvântul „*virament*”, iar sintagmei „*instrumentele de plată oferite de societățile de plată*” cu sintagma „*instrumente de plată emise de prestatorii de servicii de plată*”. La alin. (2) sugerăm substituirea sintagmei „*inclusiv prin terminale de plată în numerar puse la dispoziție de bănci sau de societățile de plată*” cu sintagma „*inclusiv prin intermediul serviciilor de remitere de bani în numerar oferite de prestatorii de servicii de plată*”. La fel, considerăm oportună substituirea sintagmei „*bănci sau de societățile de plată*” cu sintagma „*prestatori de servicii de plată*”. La alin. (3) recomandăm substituirea sintagmei „*cont bancar fiduciar*” cu sintagma „*cont bancar privind derularea operațiunilor fiduciare*” potrivit terminologiei utilizate în planul de conturi al evidentei contabile în băncile licențiate în Republica Moldova. La fel, considerăm necesară completarea art. 12 cu prevederi similare celor stipulate la art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 114/2012 în vederea reglementării efectuării plăților și transferurilor în valută străină.

Sintagma „*risc operațional sau financiar suplimentar*” (cap. II, art. 13 alin. (1)) urmează a fi definită și exemplificată potrivit intenției autorului.

Pentru claritate, propunem completarea pe final a dispoziției normei art. 16 alin. (4) cu sintagma „*de la data depunerii reclamației*”.

La cap. II, art. 24 alin. (2), primul enunț, după cuvântul „limbi” se va completa cu sintagma „acceptate de autoritatea respectivă”.

Pentru acuratețe, la cap. II, art. 24 alin. (3) lit. b), recomandăm substituirea cuvântului „sfătuim” cu cuvântul „recomandăm”.

La cap. II, art. 26 alin. (1), după cuvântul „euro” se va completa cu sintagma „sau echivalentul sumei respective calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei”.

Pentru claritate, la cap. II, art. 26 alin. (6), 24 alin. (8) urmează a fi stipulat care este momentul începerii curgerii termenului de 30 zile calendaristice.

Recomandăm evaluarea conținutului art. 29 alin. (1) lit. e), art. 34 alin. (1) lit. e) în manieră similară corespunzătoare obiecției valabile pentru art. 7 alin. (1) lit. b) (cap. II). Suplimentar, urmează a fi evaluată oportunitatea substituirea sintagmei „declarație pe proprie răspundere” cu sintagma „cazier judiciar”.

La cap. IV, art. 29 alin. (3), necesită fi stipulat momentul începerii curgerii termenului de 30 zile calendaristice.

Cu referire la art. 32 alin. (3)- recomandăm transpunerea prevederilor art. 4 din Regulamentul 2020/1503, fiindcă evaluarea riscului de credit de către furnizor potrivit Regulamentului respectiv se efectuează nu doar în cazul portofoliilor individuale de împrumuturi (art. 6), dar și la stabilirea prețului unei oferte de finanțare participativă (art. 4).

Atenționăm că art. 35, 36, 37 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul UE.

La art. 40 alin. (1) lit. b) este stabilit temeiul de respingere a cererii de eliberare a autorizației pentru nerespectarea condițiilor de formă de către furnizor (documentele prezentate nu corespund cerințelor legale).

Din conținutul documentelor prevăzute la art. 38 alin. (2), implicit, pot fi deduse exigențele de calitate ale solicitantului, care urmează a fi evaluate de către autoritatea de supraveghere, a căror neîntrunire poate constitui temei de refuz a eliberării autorizației. În acest sens, pentru claritate, propunem completarea proiectului de lege cu respectivele exigențe de calitate impuse solicitantului.

La art. 42 alin. (2) considerăm oportună includerea unei noi atribuții- *de a emite acte în scopul stabilirii procedurii de autorizare*. Suplimentar, recomandăm

reținerea atribuției de elaborare a metodologiei de calcul a ratelor de nerambursare (a se vedea art. 22 alin. (3)).

La art. 44 alin. (2) lit. c), pentru claritate, propunem substituirea cuvântului "acesteia" cu cuvântul "autorizației".

Art. 46 prevede că retragerea autorizației, indiferent de temeiul acesteia, este urmată de lichidarea furnizorului. Alin. (5) stabilește o prioritate distinctă a creanțelor, derogatorie de la cadrul legal comun, în cazul insolvenței sau lichidării benevole, fără a fi acoperit cazul lichidării ca urmare a retragerii autorizației. Urmează a fi precizat faptul dacă derogarea respectivă este aplicabilă și în cazul retragerii autorizației.

La cap. VII, urmează a fi inclusă o dispoziție de modificare a Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia. În caz de necesitate, se vor opera modificări la Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

La cap. VII, pnct I, atragem atenția asupra necesității evaluării modificării propuse la art. 17 alin. (1) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi corelat cu modificările propuse la Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (art. 11 alin. (4), 12 alin. (2), 30 alin. (3) și 77 alin. (1)), care facilitează înființarea unor societăți cu răspundere limitată cu un număr de asociați de până la 200 de persoane, fapt ce poate crea inconveniențe și dificultăți persoanelor juridice în vederea desfășurării propriilor activități în condiții de normalitate.

La cap. VII, pnct. VII- propunem substituirea sintagmei „băncile comerciale” cu cuvântul „bănci” potrivit art. 3 din Legea nr. .202/2017.

La cap. VII , pnct. VIII modificările propuse Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 urmează a fi corelate cu prevederile art. 404 alin. (1) din Codul Contravențional.

Suplimentar, la pct.1 lit. d) din documentul „Analiza impactului de reglementare la proiectul legii privind serviciile de finanțare participativă” argumentul ce ține de „Necesitatea de a presta aceste servicii sub formă de organizare a unei OCN rezultă din interdicția impusă de art. 6 alin. (1) din Legea nr.202/2017 privind activitatea

băncilor.”, în opinia BNM, nu justifică afirmația respectivă. Astfel, recomandăm ajustarea textului cu argumente de rigoare în acest sens.

Cu respect,

Aureliu CINCILEI
Viceguvernator

Digitally signed by Cincilei Aureliu
Date: 2021.06.18 14:46:43 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/44/3049

11.10.2021

Ministerul Economiei al Republicii Moldova

str. Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1

MD-2012, mun. Chișinău

Ca urmare a examinării proiectului de Lege privind serviciile de finanțare participativă (*număr unic 150/MEI/2021*), remis spre avizare repetată prin scrisoarea Ministerului Economiei nr.06/2-3813, Banca Națională, în limita competențelor deținute, Vă comunică următoarele:

Observăm, că redacția proiectului de lege prezentată pentru aviz a suportat modificări, fiind desemnată în calitate de autoritate de supraveghere Banca Națională. Constatăm, că supravegherea acestor categorii de servicii nu se înscrie în mandatul legal deținut, în prezent, de Banca Națională, având în vedere, printre altele, și particularitățile reglementării și supravegherii prudențiale exercitate de Banca Națională asupra entităților care intră în domeniul său de competență. Corespunzător, considerăm necesară reconsiderarea prevederilor art.2 din proiect și excluderea statutului de autoritate de supraveghere atribuit Băncii Naționale a Moldovei, dar și de agent constator (art.VIII pct.2 din proiect).

În plus, reținem următoarele obiecții și propuneri pe marginea proiectului, o mare parte dintre care au fost semnalate și în avizul precedent al Băncii Naționale nr.31-002/32/1764 din 18.06.2021:

I. Din perspectiva competențelor și instrumentelor de supraveghere, cu titlu exemplificator, semnalăm că, proiectul de lege reglementează insuficient conduita autorității de supraveghere în unele contexte (spre exemplu, art.6 alin.(4) – aparent impune doar verificarea anuală a cerinței de menținere a garanțiilor prudențiale, pe când același alineat reclamă verificarea menținerii permanente a acestora; art.7 - nu detaliază criteriile generale care ar urma să stea la baza evaluării administratorilor, în vederea evitării arbitrariului în reglementare; art.9 – absența unor mecanisme clare de verificare a îndeplinirii obligațiilor de imparțialitate, integritate și diligență; art.14 alin.(1) – nu este clară finalitatea declarării conflictului de interese în adresa autorității de

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

supraveghere; art.42 alin.(2) lit.b) – controalele asupra activității furnizorilor sunt realizate potrivit procedurii aprobate de autoritatea de supraveghere, fără a reține unele garanții procedurale minime la nivel de lege; lipsa unor reglementări în privința costului taxei de eliberare a autorizației, termenului de valabilitate a autorizației; nu rezultă cu claritate criteriile de autorizare a furnizorilor), dar și mecanismele aplicabile, în special în condițiile în care unele prevederi reclamă doar prezentarea declarațiilor pe propria răspundere (de exemplu, art.26 alin.(3) lit.b), art.27 alin.(2), art.28 alin.(5)).

În plus, proiectul de lege nu reține discreția inherentă activității unui supraveghetor (spre exemplu, art.26 alin.(5), art.40 alin.(1), art.44 alin.(1), reglementează doar anumite aspecte formale supuse aprecierii de autoritatea de supraveghere, lăsând neacoperită necesitatea de evaluare sau de pronunțare asupra unor cerințe de fond).

II. Într-o altă ordine de idei, având în vedere faptul că furnizorii de servicii de finanțare participativă, conform proiectului de lege, sunt instituții care vor acorda servicii/produse de finanțare utilizând o platformă în acest sens (mijloc de comunicare, de transmitere a mesajelor, transfer sau prin intermediul unei rețele de clearing), acest tip de instituție ar putea fi calificată potrivit noțiunii de „*Money or Value Transfer Services (MVTs)*” prevăzută de Recomandările FATF-GAFI (Recomandarea 14). În aceste circumstanțe, Ghidul FATF privind abordarea bazată pe risc aferentă serviciilor de carduri preplătite, plăților mobile și plăților prin internet¹ evidențiază clar atât tipul de instituții, rolul acestora, cât și modul în care instituțiile financiare urmează să trateze aceste instituții ce acordă servicii de plată respective (P2B, P2P, plăți prin internet etc). În acest context, reiterăm necesitatea includerii în proiect a unei dispoziții de modificare a Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia, din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, iar în caz de necesitate, se vor opera modificări la Legea nr.75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

Suplimentar, observăm că și în preambulul Regulamentului UE 2020/1503 se atenționează că serviciile de finanțare participativă pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel cum se subliniază în Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului, din 26 iunie 2017², privind

¹ <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Guidance-RBA-NPPS.pdf>

² <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2017:0340:FIN:RO:PDF>

evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere.

Mai mult, potrivit considerentului (32), *"limitarea prestării de servicii de plată numai de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului"* ar fi doar una dintre garanțiile împotriva expunerii la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, nu și unica.

În contextul celor expuse, recomandăm consultarea proiectului de lege și cu autoritatea de resort - Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

III. Cu privire la aspecte de protecție a consumatorilor, în vederea evitării conflictelor sau suprapunerii de competențe, considerăm benefică și delimitarea exactă a competențelor în domeniu. Observăm, pe de o parte, că proiectul de lege face referire la legile-cadru în domeniul protecției consumatorilor, iar, pe de altă parte, autoritatea de supraveghere în sensul serviciilor de finanțare participativă este abilitată cu competența de soluționare a litigiilor, în cazul adresărilor din partea clienților furnizorului (art.21 alin.(4) lit.h) din proiect).

IV. Adițional, supunem atenție Dvs. următoarele propuneri și recomandări punctuale (neexhaustive):

La art. 1, considerăm importantă statuarea în proiect a considerentelor expuse la pct. (9)³ și (49)⁴ din preambulul Regulamentului UE 2020/1503, inclusiv având în vedere precizările operate, spre exemplu, la art.21 alin.(1) din proiect.

Reiterăm necesitatea ajustării noțiunii de „serviciu de finanțare participativă” și *“proiect de finanțare participativă”* (deși autorul proiectului a optat pentru substituirea conceptului de „activitate comercială” cu termenul de „nevoi de afaceri”, modificările nu par a fi echivalente, dar nici suficiente) potrivit Regulamentului (UE) 2020/1503.

De asemenea, noțiunea de „vehicul investițional” urmează să preia cu maximă fidelitate redacția normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503. Menționăm că, respectiva definiție din Regulamentul (UE) 2020/1503 este racordată la Glosarul Basel, care la rândul său definește conceptul de “special

³ "(9) Pentru a se evita arbitrajul de reglementare și a se asigura supravegherea eficace a furnizorilor de servicii de finanțare participativă, ar trebui ca acestora să li se interzică să preia depozite sau alte fonduri rambursabile de la populație, cu excepția cazului în care sunt, de asemenea, autorizați ca instituții de credit în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (4)."

⁴ "49... prestarea de servicii de finanțare participativă de către furnizorul de servicii de finanțare participativă respectiv nu ar trebui să fie considerată atragere de depozite în sensul articolului 2 alineatul (1) punctul 3 din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului (12)."

purpose entity (SPE)”⁵. Atenționăm că, art.3 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește expres că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. În acest context, reiterăm și necesitatea ajustării art.11 alin. (1) lit. c).

În lumina argumentelor invocate la definiția „*vehicul investițional*” atragem atenția că art.35, 36, 37 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul (UE) 2020/1503.

La art.5 alin.(1) și art.26 alin.(1), reiterăm necesitatea completării pe final a normelor cu sintagma „*calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei*”, deoarece cadrul legal general cu privire la reglementarea valutară nu specifică în mod expres faptul că cursul oficial se utilizează pentru calcularea valorii mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă. Potrivit art.39 alin.(4) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, cursul oficial al leului moldovenesc se utilizează în scopuri contabile și statistice, iar alin.(5) al aceluiași articol stipulează că aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine la efectuarea operațiunilor valutare, inclusiv de către Banca Națională a Moldovei, nu este obligatorie.

La art.5, de asemenea, în condițiile în care termenul ”poate fi prelungit”, nu sunt clare circumstanțele care ar sta la baza aprecierii furnizorului sau, eventual, la baza emiterii unui refuz.

Cu referire la art.6 alin.(2) lit.a), reiterăm necesitatea explicitării sintagmei „*fonduri proprii*”. În acest sens, atenționăm, că reglementările europene definesc într-o manieră lipsită de echivoc acest concept important. Astfel, art.11 alin.(2) lit.a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește că prin fonduri proprii se înțeleg elementele de fonduri proprii de nivel 1 de bază menționate la articolele 26-30 din Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, după aplicarea integrală a deducerilor în temeiul articolului 36 din Regulamentul respectiv, fără aplicarea derogărilor privind pragurile de deducere în temeiul articolelor 46 și 48 din Regulamentul respectiv.

La rândul său, Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (art.60 și 61) stabilește normele primare aferente fondurilor proprii pentru bănci, iar

⁵ special purpose entity (SPE) - Entity established for the sole purpose of carrying out a single transaction, such as in the context of asset securitisation through the issuance of asset-backed and mortgage-backed securities. Also referred to as a special purpose corporation (SPC) or special purpose vehicle (SPV).

Regulamentul nr. 109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital transpun prevederile Regulamentului (UE) 575/2013 aferente fondurile proprii și cerințele de capital⁶. Astfel, prevederi similare celor stipulate de art. 60 și 61 din Legea nr. 202/2017, înțelegem că urmează a fi prevăzute și de proiectul de lege pentru furnizorii de servicii de finanțare participativă.

Cu referire la art.7 alin.(1) lit.b), reiterăm necesitatea evaluării normei, și reformulării acesteia, în vederea asigurării integrării armonioase a prevederilor legislației Uniunii Europene în cadrul legislativ național, fiind în continuare valabile considerentele expuse în avizul anterior al Băncii Naționale. În același context, propunem reevaluarea restricției doar pentru persoanele care au comis infracțiuni grave sau deosebit de grave, din motiv că infracțiunile relevante pentru activitatea de administrare defectuoasă a unei entități care are în gestiune mijloace financiare (cum ar fi gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii, a societății de investiții, a societății de asigurări; obstrucționarea supravegherii bancare; evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor ș.a.) se pot regăsi în categoria infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, iar, în asemenea caz, s-ar crea situația că o persoană care a comis infracțiunile respective ar avea dreptul să administreze un furnizor de servicii de finanțare participativă autorizat. Suplimentar, propunem analiza includerii în infracțiunile relevante și a infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică.

La art.7 alin.(3) – înțelegem că și situația de la alin. (1) lit. a) ar putea interveni după obținerea autorizației, din care considerent nu este clară omiterea trimiterii și la această literă.

Menținem observațiile referitoare la art.8 alin.(2), or, în condițiile în care legislația nu prevede un mecanism clar de aplicare a procedurii de identificare video, dar și în absența clarității în privința "instrumentelor similare de identificare și autentificare" referite, norma respectivă comportă un potențial litigios sau riscă să nu fie aplicabilă.

La art.8 alin.(3) – pare a fi prevăzut un spectru mult prea vast de drepturi de care urmează să dispună furnizorul, în condițiile în care "serviciile de finanțare participativă" presupun doar "punerea în legătură" a investitorului și

⁶ Menționăm că, Regulamentul (UE) nr.575/2013 se aplică instituțiilor de credit și firmelor de investiții. Prin intermediul Regulamentului nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital, BNM, a transpus art. 26, 28 și 30 din Regulamentului (UE) nr. 575/2013 pentru activitatea băncilor.

dezvoltatorilor. În plus, la alin. (4), nu este clar ce se are în vedere prin "specialiști din domenii auxiliare".

Art.9 alin.(3) nu este suficient de clară întinderea dreptului furnizorului de a "adapta" proiectele.

La art. 12 alin. (1) recomandăm completarea cu sintagma "de plată" după cuvântul "instrumentele". La fel, pentru claritate, insistăm asupra completării art.12 cu prevederi similare celor prevăzute la art. 8 alin.(1) și (2) din Legea nr. 114/2012, în vederea reglementării efectuării plăților și transferurilor în valută străină. Lipsa unor prevederi exprese în proiectul de Lege referitoare la prestarea serviciilor de finanțare participativă în monedă națională și nespecificarea expresă a cazurilor în care acestea pot fi prestate în valută străină de către furnizorii de finanțare participativă creează ambiguități cu referire la moneda în care aceste servicii pot fi prestate. Legea nr. 62/2008 (secțiunea 4 din capitolul II) stabilește cadrul general de efectuare a plăților/transferurilor în cadrul operațiunilor valutare.

La art.24 alin.(10) considerăm necesară precizarea consecințelor anulării ofertelor de finanțare pentru investitori, în cazul în care aceștia nu și-au revocat oferta de a investi, potrivit alin. (9) al aceluiași articol. Spre exemplu, comparativ, art.46 alin.(3) lit.a) prevede că proiectele aflate în curs de realizare care nu au acumulat volumul necesar de investiții la momentul adoptării hotărârii privind lichidarea sau intentarea procedurii de insolabilitate sunt "anulate cu restituirea tuturor mijloacelor bănești investitorilor".

La art.26 alin.(5) înțelegem că necesită a fi reflectată și ipoteza în care din informațiile prezentate nu rezultă cu certitudine corespunderea cu criteriile reclamate de lege. Considerente similare se referă și la art.40 alin.(1) din proiect, în privința căruia Banca Națională își reiterează opinia expusă în avizul anterior, privind necesitatea completării normei cu încă un temei de respingere a cererii de autorizare - pentru nerespectarea/neîntrunirea de către furnizor a cerințelor de fond reclamate pentru eliberarea autorizației.

Prevederile propuse la alin.(4) de la art.33 din proiect nu par a fi suficiente, în cazul în care se intenționează acordarea posibilității petrecerii adunărilor generale a acționarilor/asociaților prin mijloace electronice, or, în condițiile în care Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni actualmente prevede posibilitatea desfășurării adunării generale a acționarilor prin mijloace electronice, reglementări similare nu se regăsesc și în Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

La art.44 alin.(1) – propunem reținerea și a ipotezei în care furnizorul nu mai îndeplinește condițiile în temeiul cărora i-a fost acordată autorizația.

Recomandăm evaluarea adițională a propunerii de modificare a Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (art. I) și, respectiv, a Legii nr.135/2007 cu privire la societățile cu răspundere limitată (art.V) în vederea extinderii numărului de asociați până la 200, deoarece normele de funcționare a societății cu răspundere limitată nu par a fi adaptate pentru asigurarea activității eficiente și sigure a societății cu un număr atât de mare de asociați.

Suplimentar, opinăm că și componentele de contravenții prevăzute la art. VIII pot genera probleme de aplicare, în condițiile în care, din redacția actuală a acestora, poate rezulta calificarea lor în calitate de încălcări ale legislației care pot atrage sancționarea potrivit Legii privind serviciile de finanțare participativă, cât și potrivit Codului Contravențional. La fel, se va preciza modalitatea de sancționare a încălcărilor care vizează desfășurarea activității de furnizare a serviciilor de finanțare participativă fără autorizație.

Adițional, remarcăm că deși, potrivit Sintezelor, unele obiecții ale Băncii Naționale au fost acceptate, modificările corespunzătoare nu se regăsesc în text (a se vedea art.6 alin.(1), art.12, art.13 alin.(1), art.24 alin.(2), art.42 alin.(2)). La fel, cu referire la recomandarea Băncii Naționale de la art.32 alin.(3), privind transpunerea prevederilor art. 4 din Regulamentul (UE) 2020/1503 (fiindcă evaluarea riscului de credit de către furnizor potrivit Regulamentului respectiv se efectuează nu doar în cazul portofoliilor individuale de împrumuturi (art.6), dar și la stabilirea prețului unei oferte de finanțare participative (art.4)), propunem autorului sintezei să revadă argumentele de neacceptare, deoarece acestea nu se referă la propunerea Băncii Naționale.

Recomandăm reevaluarea suplimentară a prevederilor proiectului, având în vedere propunerile și îngrijorările semnalate în avizele Băncii Naționale a Moldovei, și manifestăm disponibilitatea pentru furnizarea explicațiilor și precizărilor necesare pe marginea acestora.

Cu respect,

Ion STURZU
Viceguvernator

Digitally signed by Sturzu Ion
Date: 2021.10.11 10:37:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/64/3162

04.11.2022

Ministerul Economiei al Republicii Moldova

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1,

MD-2033, mun. Chișinău

Ca urmare a reexaminării *proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021)*, expediat pentru avizare repetată prin scrisoarea Ministerului Economiei al Republicii Moldova Nr.06/1- 2830 din 13.10.2022, Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, Vă comunică următoarele.

Observăm că redacția proiectului de lege prezentată pentru aviz repetat a suportat modificări, astfel remarcăm că la art. 37 alin. (2) lit. a), în cadrul procedurii de autorizare a furnizorilor de finanțare participativă și anume la depunerea cererii de autorizare, a fost inclusă necesitatea anexării avizului prealabil al Băncii Naționale a Moldovei pentru entitățile enunțate la art. 1 alin. (2) din proiect. Înțelegem că această trimitere este una eronată și că autorul se referă, în acest alineat la faptul că activitatea prestată de furnizorii de servicii de finanțare participativă nu este echivalentă activității desfășurate de entitățile enumerate. Dacă intenția a fost să se facă o enumerare a entităților din sectorul financiar care vor putea să presteze servicii de finanțare participativă (crowdfunding), considerăm că este necesar o prevedere separată prin care să se realizeze această enumerare, în coroborare cu noțiunea de “furnizor de servicii de finanțare participativă”. Suplimentar, urmează a fi exclusă prevederea art. 37 alin. (2) lit. a) - obligația prezentării avizului prealabil al Băncii Naționale a Moldovei de către aceste entități, având în vedere că nu toate entitățile la care se face referire în art. 1 alin. (2) sunt supravegheate de Banca Națională a Moldovei. Chiar și în cazul entităților supravegheate de Banca Națională a Moldovei, este îndoielnică utilitatea practică și aportul de valoare în procesul de autorizare a activității unui furnizor de servicii de finanțare participativă a emiterii unui astfel de aviz, mai ales în lipsa unor criterii de evaluare la această etapă, prin prisma atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei.

În contextul celor menționate *supra*, urmează a fi revizuite și prevederile art. 45 din proiect în partea ce țin de lichidarea furnizorului de servicii de finanțare participativă ca urmare a retragerii autorizării de către autoritatea de supraveghere (Comisia Națională a Pieței Financiare), având în vedere faptul că legile speciale stabilesc expres și exhaustiv cazurile și condițiile de lichidare a entităților supravegheate de Banca Națională a Moldovei. La fel, cu referire la articolele 41, 42 din proiect, care se referă la controalele din oficiu și controalele în teren asupra activității furnizorilor, la aplicarea sancțiunilor furnizorului sau administratorului acestuia, atenționăm că aplicarea acestor

dispoziții nu trebuie să prejudicieze competențele Băncii Naționale a Moldovei cu referire la subiecții supravegheați de aceasta.

În continuare, reținem următoarele obiecții și propuneri pe marginea proiectului, o mare parte dintre care au fost semnalate și în avizele precedente ale Băncii Naționale nr.31-002/32/1764 din 18.06.2021 și nr. 31-002/44/3049 din 11.10.2021:

I. Remarcăm că art. 47. „Modificarea unor acte normative conexe” nu conține modificările propuse la Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, astfel, reiterăm necesitatea includerii în proiect a unei dispoziții de modificare a acestei legi, care ar consacra furnizorii de servicii de finanțare participativă în calitate de entități raportoare și organul cu funcții de supraveghere responsabil de aceștia, din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, din următoarele considerente.

În preambulul Regulamentului UE 2020/1503, prin considerentului (32), se atenționează că serviciile de finanțare participativă pot fi expuse riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel cum se subliniază în Raportul Comisiei adresat Parlamentului European și Consiliului, din 26 iunie 2017¹, privind evaluarea riscurilor privind spălarea banilor și finanțarea terorismului care afectează piața internă și sunt legate de activități transfrontaliere. Mai mult, acesta prevede că *”limitarea prestării de servicii de plată numai de către entități autorizate cărora li se aplică cerințele privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului”* ar fi doar una dintre garanțiile împotriva expunerii la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, nu și unica. La fel, în considerentul supra, se regăsește propunerea potrivit căreia *„În vederea consolidării integrității pieței prin combaterea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, și ținând seama de valoarea fondurilor care pot fi atrase printr-o ofertă de finanțare participativă în conformitate cu prezentul regulament, Comisia ar trebui să evalueze necesitatea și proporționalitatea respectării de către furnizorii de servicii de finanțare participativă a obligațiilor de a respecta dispozițiile de drept intern care transpun Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește spălarea banilor sau finanțarea terorismului, precum și necesitatea și proporționalitatea adăugării furnizorilor de servicii de finanțare participativă pe lista entităților obligate în sensul directivei respective”*.

Având în vedere faptul că furnizorii de servicii de finanțare participativă, conform proiectului de lege, sunt instituții care vor acorda servicii/produse de finanțare utilizând o platformă în acest sens (mijloc de comunicare, de transmitere a mesajelor, transfer sau prin intermediul unei rețele de clearing), acest tip de instituție ar putea fi calificată potrivit noțiunii de „Money or Value Transfer Services (MVTs)” prevăzută de Recomandările FATF-GAFI (Recomandarea 14). În aceste circumstanțe, Ghidul FATF privind abordarea bazată pe risc aferentă serviciilor de carduri preplătite, plăților mobile și plăților prin internet² evidențiază clar atât tipul de instituții, rolul acestora, cât și modul în care instituțiile financiare urmează să trateze aceste instituții ce acordă servicii de plată respective (P2B, P2P, plăți prin internet etc).

¹ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2017:0340:FIN:RO:PDF>

² <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/Guidance-RBA-NPPS.pdf>

II. La art. 1, reiterăm importanța statuării în proiect a considerentelor expuse la pct. (9)³ și (49)⁴ din preambulul Regulamentului UE 2020/1503, inclusiv având în vedere precizările operate, spre exemplu, la art.20 alin.(1) din proiect.

Reiterăm necesitatea ajustării noțiunii de „*serviciu de finanțare participativă*” potrivit Regulamentului (UE) 2020/1503. De asemenea, noțiunea de „vehicul investițional” urmează să preia cu maximă fidelitate redacția normei prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503. Menționăm că, respectiva definiție din Regulamentul (UE) 2020/1503 este racordată la Glosarul Basel, care la rândul său definește conceptul de “special purpose entity (SPE)”⁵. Atenționăm că, art.3 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2020/1503 stabilește expres că în cazul în care se utilizează un vehicul investițional pentru prestarea de servicii de finanțare participativă, prin intermediul unui astfel de vehicul investițional poate fi oferit numai un activ nelichid sau indivizibil. În acest context, se necesită ajustarea inclusiv a art.10 alin. (1) lit. c) din proiect. În vederea argumentelor invocate la definiția „*vehicul investițional*” atragem atenția că art. 34, 35, 36 urmează să preia cu maximă fidelitate conținutul normelor corespunzătoare din Regulamentul (UE) 2020/1503.

Atenționăm că în ultimul aviz al Băncii Naționale a Moldovei la acest proiect, a fost atrasă atenția asupra necesității completării normelor de la art.5 alin.(1) (în varianta prezentată spre aviz - art.4) și art.26 alin.(1) (în varianta prezentată spre aviz - art.25) unde se menționează sume în euro echivalente în lei și specificarea „calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei”. Obiecția a fost luată în considerare doar la art.4 din proiectul de lege. În art. 25, 26, 27 din proiectul de lege se utilizează sintagma „echivalentul sumei” fără a fi specificată moneda în care se stabilește echivalentul și cursul aplicabil. În scopul evitării ambiguității propunem utilizarea unei formulări uniforme pe tot parcursul proiectului, inclusiv la art. 46: „*echivalentul în lei moldovenești a sumei ... euro, calculat la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei*”. De asemenea, întru uniformizarea prevederilor proiectului examinat, recomandăm utilizarea acelorași termeni în proiect cu privire la persoanele cu funcții de răspundere, de exemplu art. 6 se referă la exigențele față de persoanele cu funcții de răspundere versus art. 37 alin. (2) lit. c), art. 40 alin. (4) lit. g), art. 41 alin. (2), etc. care se referă la administratori, termen utilizat în redacția anterioară a proiectului.

³ (9) Pentru a se evita arbitrajul de reglementare și a se asigura supravegherea eficace a furnizorilor de servicii de finanțare participativă, ar trebui ca acestora să li se interzică să preia depozite sau alte fonduri rambursabile de la populație, cu excepția cazului în care sunt, de asemenea, autorizați ca instituții de credit în conformitate cu articolul 8 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (4).”

⁴ “49... prestarea de servicii de finanțare participativă de către furnizorul de servicii de finanțare participativă respectiv nu ar trebui să fie considerată atragere de depozite în sensul articolului 2 alineatul (1) punctul 3 din Directiva 2014/49/UE a Parlamentului European și a Consiliului (12).”

⁵ special purpose entity (SPE) - Entity established for the sole purpose of carrying out a single transaction, such as in the context of asset securitisation through the issuance of asset-backed and mortgage-backed securities. Also referred to as a special purpose corporation (SPC) or special purpose vehicle (SPV).

La art. 41 alin.(1) lit. a), reiterăm propunerea conform căreia este necesară reglementarea la nivel de lege a unor garanții procedurale minime pentru furnizorii de finanțare participativă în cadrul controalelor asupra activității acestora.

La art. 42 din proiect, propunem excluderea textului „Răspunderi și”, articolul se referă la sancțiunile aplicate de către autoritatea de supraveghere.

Având în vedere propunerile de reiterare înaintate, Banca Națională își manifestă disponibilitatea pentru furnizarea explicațiilor și precizărilor necesare pe marginea acestora.

Cu respect,

Octavian ARMAȘU
Guvernator

Digitally signed by Armașu Octavian
Date: 2022.11.04 17:09:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**SERVICIUL
PREVENIREA ȘI COMBATEREA
SPĂLĂRII BANILOR**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26, Tel. (+373) 21-21-20, www.spcsb.gov.md, office@spcsb.gov.md

Nr. 02/2-23-1828 din 16.12.2021

**Domnului Sergiu GAIBU
Ministrul Economiei**

Stimate domnule Gaibu,

Urmare examinării scrisorii nr. 06/1-4898 din 09.11.2021 referitor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor Vă comunică următoarele.

Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului instituie măsuri de prevenire și de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Art. 4 alin. (1) stabilește categoriile de persoane fizice și juridice care cad sub incidența prevederilor legii menționate.

În sensul prevederilor proiectului propus, clienții și/sau investitorii nu sunt entități raportoare conform art. 4 alin. (1) al Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. De menționat că, Legea nr. 308/2017 stabilește măsurile necesare a fi întreprinse de către entitățile raportoare în vederea cunoașterii clientului. Corespunzător, fiecare entitate raportoare, trebuie să poată demonstra Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare că amploarea măsurilor de precauție privind clienții prevăzute la art. 5, 7 și 8 din legea menționată este adecvată, ținând cont de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului identificate. Astfel, serviciile de finanțare participativă vor fi operate prin intermediul băncilor și prestatorilor de servicii de plată care cad sub incidența prevederilor Legii nr. 308/2017. Prin urmare, aceste entități raportoare vor aplica măsurile necesare față de furnizori din perspectiva exigențelor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, art. 15 din proiectul de lege propus trebuie să stabilească cerințe în mod expres privind informațiile minime și suficiente care urmează a fi oferite de către dezvoltator și investitor furnizorului (de ex. denumire, nume/prenume, adresa etc.), fiind exclusă sintagma ”prevederile actelor normative cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului”. Corespunzător, urmează a fi efectuate amendamentele necesare la art. 19 alin. (4).

De asemenea, menționăm că, pentru nerespectarea prevederilor legislației în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului sunt aplicabile prevederile Legii nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în

domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor, care se referă la faptele săvârșite de către entitățile raportoare. Astfel, urmare a celor expuse, este necesar de exclus art. 43 alin. (1) lit. c) din proiectul de lege propus.

Cu respect,

director adjunct

Digitally signed by Sirbu Evgheni
Date: 2021.12.16 09:36:05 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Evgheni SÎRBU

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/4808 din 23.08.2021

La nr. unic 150/MEI/2021

Ministerul Economiei al Republicii Moldova

Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Autoritatea*) a examinat scrisoarea Ministerul Economiei al Republicii Moldova, nr. 06/2-3813 din 18.08.2021, înregistrată cu nr. 7495 din 19.08.2021, prin care s-a solicitat avizarea repetată a PHG *cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă*.

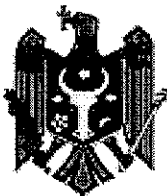
Drept urmare, Autoritatea comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor, altele decât cele anterior comunicate solicitantului prin avizul nr. 07/2370 din 14.05.2021.

Președinte

Digitally signed by Antoci Rodica
Date: 2021.08.23 15:29:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Rodica ANTOCI

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 07/2370 din 14.05.2021

La nr. unic 150/MEI/2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii
Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Autoritatea*) a examinat scrisoarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, nr. 18-23-139-3438 din 06.05.2021, înregistrată cu nr. 3978 din 11.05.2021, prin care s-a solicitat avizarea PHG cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă.

Drept urmare, pornind de la misiunea și atribuțiile Autorității, reglementate prin normele Legii nr. 132/2016 cu privire la *Autoritatea Națională de Integritate*, în limita competențelor și în măsura în care este vizată, Autoritatea comunică susținerea proiectului actului normativ remis spre avizare, cu unele propuneri de îmbunătățire menționate *infra*.

1. La articolul 7 litera e) din Proiect (*Exigențe față de administratori și membrii consiliului*), se propune de a face trimitere la normele actului legislativ concret care ar reglementa regimul juridic al restricțiilor și limitărilor. Or, utilizarea sintagmei “legislația cu privire la integritate” este una de ordin general și poate crea impedimente în aplicarea normei. La caz, menționăm că la categoria “legislația cu privire la integritate” pot fi atribuite, spre exemplu: Legea nr. 132/2016 cu privire la *Autoritatea Națională de Integritate*, Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, Legea nr. 82/2017 integrității. Atât Legea nr. 133/2016 cât și Legea nr. 82/2017 reglementează regimurile juridice al restricțiilor și al limitărilor, doar că Legea nr. 133/2016 (lege specială) conține reglementări particularizate și se referă la un cerc de subiecți mai restrâns decât Legea nr. 82/2017 (lege cadru), care, la caz, mai include, în calitate de subiecți ai legii și persoanele fizice, persoanele juridice în procesul de interacțiune cu sectorul public, inclusiv organizațiile comerciale, societatea civilă și mass-media.

În sensul dat se propune ca, în Proiect, să se facă trimitere la regimul juridic al restricțiilor și limitărilor conținut în Legea nr. 82/2017 (art. 24).

2. Se propune completarea Proiectului cu prevederi ce țin de respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către administratorii și membrii consiliului furnizorilor serviciilor de finanțare participativă (a se vedea art. 14 din Legea nr. 82/2017).

Președinte

Digitally signed by Antoci Rodica
Date: 2021.05.17 08:47:15 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Rodica ANTOCI

ex: Sergiu Popov
tel. 022 820 614

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr.03-3/1481 din 27.05.2021

La nr.18-23-139-3438 din 06.05.2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii
cancelaria@mei.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Re: proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă

Onorate Autorități,

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF), examinând în limitele competenței sale proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021) relevă următoarele propuneri și obiecții.

Context național

Pornind de la scopul elaborării unei astfel de inițiative legislative, clarificat de autori, se rezumă că finanțarea participativă reprezintă un mecanism inovativ care contribuie la diversificarea surselor de atragere a capitalului de către IMM-uri. Pe plan internațional, se atestă că această opțiune alternativă pentru IMM-uri are succes în condiții de acces limitat de atragere a capitalului prin piața de capital și/sau finanțare bancară. Or, în condițiile domeniilor de competență ale CNPF, mai cu seamă piața de capital, se relevă situația inversă și anume: a oportunităților nevalorificate de către agenții economici în căutarea finanțării afacerilor proprii. Factorii care obstrucționează IMM-urile la apelarea finanțării prin piața de capital, prin emiterea de titluri de capital sau de creanță, nu sunt legați întotdeauna de barierele administrative sau fiscale, mai degrabă de:

- neînțelegerea beneficiilor atragerii surselor alternative de finanțare;
- incapacitatea de a elabora documente comprehensive pentru asigurarea luării de către investitori a deciziilor investiționale corecte;
- reticența în transparentizarea activității întreprinderii;
- aprehensiunea pierderii influenței dominante în întreprindere;
- lipsa garanțiilor necesare acoperii eventualelor prejudicii ale investitorilor;
- altele.

Respectiv, în cazul în care agenții economici, în special IMM-urile, nu optează pentru soluțiile legale alternative existente (*legislația permite SRL-urilor, la fel, li s-a permis emiterea titlurilor de creanță*), nu există premise ca inovațiile propuse

prin proiectul de lege, în mod special finanțarea bazată pe investiții, să devină sursa generatoare de capital pentru entitățile în cauză.

Autoritatea competentă națională

Potrivit proiectului de lege, autoritatea de supraveghere a participanților la activitățile de finanțare participativă se propune a fi CNPF. În context, ținând cont de modificarea infrastructurii pieței financiare nebancare realizată prin Legea nr.178/2020 pentru modificarea unor acte normative (*în vigoare din 01.07.2023*), se propune reabordarea prin prisma desemnării autorității/autorităților de supraveghere, care să dețină competențe în reglementarea/autorizarea/supravegherea serviciilor de finanțare participativă bazată pe împrumuturi/bazată pe investiții. Astfel, modificarea propusă la art.4 alin.(2) din Legea nr.192/1998, urmează a fi racordată dispozițiilor Legii nr.178/2020, potrivit căreia din 01.07.2023, autoritatea CNPF se va extinde doar asupra domeniului pieței de capital - emitenții de valori mobiliare, persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, organismele de plasament colective și investitori.

Totuși, în cazul în care autoritatea competentă națională va fi desemnată CNPF, proiectul de lege conceptual urmează a fi reabordat prin prisma a două componente:

1. instrumentele de supraveghere care urmează a fi atribuite CNPF, mai cu seamă în materia licențierii/autorizării furnizorilor de servicii și a sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea cerințelor legislației care urmează a fi adoptate;
2. cerințele aplicabile nemijlocit furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în mod special de organizare și de activitate pe piața locală de crowdfunding.

Instrumentele de supraveghere

Pentru a asigura standarde înalte de protecție a drepturilor investitorilor, în astfel de platforme este necesară focusarea atenției asupra condițiilor inițiale de autorizare a furnizorilor, corespunzător actelor care vor fi prezentate pentru eliberarea autorizației. În context, autoritatea competentă trebuie să dispună de suficient timp pentru a examina și a se asigura că furnizorul va presta servicii de calitate și în cele mai bune condiții pentru clienți. În acest scop, legiuitorul european prevede un termen rezonabil de evaluare prealabilă - 3 luni, care, comparativ, corespunde termenelor aplicabile în domeniile reglementate de către CNPF. Deopotrivă, autorul proiectului stabilește un termen mult prea restrâns - 15 zile, ceea ce poate induce riscul de examinare necorespunzătoare a materialelor și emiterea unor acte favorabile/defavorabile în lipsa unei evaluări și motivări comprehensive (*art.39 alin.(1)*). În context, sugerăm racordarea fidelă a normelor din dreptul UE, prin instituirea în cadrul regulatorului național a unor termene adecvate procesului de realizare eficientă a instrumentului de supraveghere – autorizarea condițiilor de acces pe piață.

De asemenea, la capitolul autorizare, urmează a clarifica subiectul aprobării managementului operațional și de supraveghere a furnizorilor de servicii. Astfel, la art.7 urmează a fi stipulat expres:

- rolul nemijlocit al furnizorului în selectarea și aprobarea prealabilă a candidaturilor în deținerea anumitor poziții-cheie (*verificarea internă*);
- exercitarea nemijlocită a atribuțiilor organelor de conducere ale furnizorilor și modificărilor în componența acestora se va efectua după aprobarea prealabilă din partea autorității de supraveghere (*fit and proper test*).

În contextul evitării paralelismelor în legislație, a se reține că atribuțiile autorității de supraveghere, în cazul CNPF, sunt specificate în legea-cadru (*nr.192/1998, art.8 și art.9*). Astfel, se impune excluderea din art.42 al proiectului de lege a atribuțiilor de supraveghere reglementate de legea-cadru și specificarea expresă doar a normelor speciale, precum maniera de aplicare a instrumentelor de supraveghere, dreptul de acces la informație, categoriile acesteia, implicit obligația furnizorilor de a o prezenta regulatorului.

Mai mult, în partea încălcărilor și sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea legislației în materie, acestea urmează a fi specificate expres în proiectul de lege, fără a fi dublate și în Codul contravențional, or acest lucru va asigura aplicarea unor sancțiuni pecuniare adecvate abaterilor admise, contracarând astfel fenomene de fraudă și abuz. Totodată, în proiectul de lege se va corela mărimea sancțiunilor cu severitatea încălcării, după principiul bunelor practici. Din art.43 se propune a fi excluse alin.(4) și (5), odată ce normele respective sunt prevăzute în legea-cadru (*nr.192/1998*). Totodată, atenționăm că aplicarea legislației privind AML necesită includerea furnizorilor în calitatea de entități raportoare (*art.4 din Legea nr.308/2017*).

Cerințe de organizare și funcționare

Potrivit art.6 alin.(1) din proiectul de lege, serviciile de finanțare participativă pot fi prestate de furnizori – persoane juridice organizate sub forma societăților cu răspundere limitată (SRL) sau societăților pe acțiuni (SA). Norma data urmează a fi reabordată sub aspectul corelării cu dispozițiile legislației în materia pieței de capital, unde toți actorii au forma de organizare de SA. În altă ordine de idei, autoritatea CNPF se extinde asupra SRL-urilor doar în cazurile în care acestea au calitatea de investitori în instrumente financiare.

De asemenea, sensibilizăm atenția asupra faptului că proiectul de lege stipulează clar lipsa unor garanții de recuperare a investițiilor în proiectele de finanțare participativă, respectiv, un accent deosebit care trebuie reglementat în proiectul de lege se referă la mecanismul de control intern de către furnizorul de servicii, or proiectul prevede exigențe față de management, dar nu clarifică scopul aplicării acestor exigențe. Trebuie de notat că, în astfel de tipuri de servicii financiare negarantate, persoanelor-cheie li se atribuie un rol foarte important în asigurarea protecției drepturilor consumatorilor. Acestea sunt responsabile primordial pentru acceptarea spre finanțare a unor proiecte conforme cu legea, respectiv, nu induc în eroare investitorii în luarea deciziilor de investiții. Totodată, urmează să asigure că toate politicile interne de desfășurare a activităților sunt eficiente după principiul prestării serviciilor în cele mai favorabile condiții pentru clienți.

În context, Capitolul II din proiectul de lege necesită a fi completat cu norme în funcție de amploarea și complexitatea activităților desfășurate, care se referă la obligația furnizorilor de servicii de finanțare participativă de a stabili și aplica, într-o manieră continuă cel puțin: proceduri decizionale clare, mecanisme adecvate de control intern, sisteme eficiente de raportare internă a informațiilor, sisteme și proceduri adecvate pentru păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor. În acest scop, furnizorii de servicii de finanțare participativă sunt obligați să monitorizeze și să evalueze periodic caracterul adecvat și eficiența sistemelor și mecanismelor de control intern și să adopte măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Mai mult, cadrele de conducere ale societății trebuie să evalueze și să verifice periodic eficiența

politicilor, dispozițiilor și procedurilor puse în aplicare și să adopte măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puțin o dată pe an.

În contextul normelor prudențiale de la art.6, atragem atenția că verificarea respectării acestora se asigură prin mecanismul de supraveghere bazată pe risc (*abordare prospectivă și continuă din partea regulatorului*), și nu în condițiile enunțate în lege, precum efectuarea controalelor anuale.

La capitolul mijloacelor financiare transmise de către investitori, corespunzător plăților de rambursare realizate de dezvoltatori, urmează a se atrage o atenție sporită conturilor bancare deschise în acest scop. Având în vedere că aceste surse reprezintă activele clienților, în proiectul de lege urmează a fi stipulat clar că aceste conturi deschise de furnizori sunt segregate de activele proprii ale furnizorilor, respectiv, nu pot fi debitoare într-o procedură de încasare, blocare, restricționare sau sechestrare intentată față de furnizor. Totodată, la art.5 alin.(6) și art.12 alin.(3) necesită a se face clarificări referitor la cerințele privind păstrarea în condiții de siguranță a activelor investitorilor pentru a garanta protecția investitorilor care primesc servicii de finanțare participativă. Astfel, legea trebuie să prevadă expres faptul că sumele pe care investitorul dorește să le investească prin intermediul platformei de finanțare participativă vor fi colectate de furnizori în conturile bancare deschise pentru evidența și păstrarea separată a mijloacelor bănești ale investitorilor de cele proprii, asigurându-se astfel evidența adecvată a mijloacelor bănești încredințate în administrare.

Alte propuneri

La art.28 alin.(9), cuvintele „metodologii și standarde tehnice” se propune a fi substituit cu „acte normative” (*art.16 din Legea nr.100/2017*).

Se propune revizuirea scopului legii, care potrivit preambulului, este de a susține și oferi o alternativă de finanțare pentru întreprinderile nou-înființate, ceea ce nu corespunde cu prevederea de la art.33, potrivit căreia dezvoltatori de proiecte de finanțare participativă bazate pe investiții pot fi atât societățile nou-înființate, cât și IMM-uri existente. De asemenea, la noțiunea „dezvoltator de proiecte de finanțare participativă”, se propune excluderea cuvintelor „persoană fizică”, întru aducerea în concordanță cu scopul legii, dar și ținând cont că Regulamentul (UE) 2020/1503 nu se aplică dezvoltatorilor de proiecte care sunt persoane fizice (*art.1 alin.2*). De asemenea, la noțiunea „furnizor de servicii de finanțare participativă” cuvântul „organizată” necesită a fi exclus.

La noțiunea „investitor sofisticat”, textul „client profesionist sau investitor calificat conform art.137 și 138” urmează a fi substituit cu textul „client profesionist conform art.137”. Astfel, distincția dintre investitorii sofisticati și investitorii nesofisticați ar trebui să se bazeze pe distincția dintre clienții profesionali și clienții de retail, stabilită în Directiva 2014/65/UE și transpusă la art.137 din Legea nr.171/2012, noțiunea „investitor calificat” fiind aplicată exclusiv în cazul ofertelor publice de valori mobiliare. La art.26 alin.(1) lit.b) pct.(iii), cuvântul „respectivă” se substituie cu cuvintele „de capital”.

Suplimentar, la art.33 necesită a fi stipulat expres că investitorul achiziționează valori mobiliare transferabile, așa cum acestea sunt definite la art.6 din Legea

nr.171/2012¹. Totodată, se propune completarea cu prevederi care vor permite investitorilor înstrăinarea valorilor mobiliare, or pentru finanțarea participativă bazată pe investiții, transferabilitatea constituie o garanție importantă pentru ca investitorii să se poată retrage din investiție.

Ținând cont că Regulamentul (UE) 2020/1503 (*art.2 alin.(1) lit.(q)*) prevede expres că scopul înființării unui vehicul investițional este securitizarea activelor investitorilor, proiectul de lege urmează a fi completat, similar, cu prevederi referitoare la cazurile clare înființării unui vehicul investițional, or art.2 și art.36 din proiectul de lege nu prevăd situațiile în care se aplică înființarea unui vehicul investițional.

Menționăm că prevederile Regulamentului (UE) 2020/1503 se aplică din 10.11.2021, iar acte de implementare a acestuia nu există. În acest context, se propune stabilirea termenului de intrare în vigoare a legii și, respectiv, termenul de adoptare a actelor normative - 12 luni de la data publicării, or termenul prevăzut în proiect - 6 luni de la data publicării, este unul mult prea restrâns.

În contextul operării modificărilor la Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit (*art.VII din proiect*), suplimentar propunem modificarea noțiunii „sursă de formare a istoriilor de credit” de la art.2 prin includerea furnizorilor de servicii de finanțare participativă în rândul entităților enunțate, dat fiind faptul că, în sensul art.6 alin.(1) din legea prenotată, doar sursele de formare a istoriilor de credit sunt în drept să prezinte informația ce face parte din istoria de credit către biroul istoriilor de credit. Forma și condițiile de prezentare a informației precum și de obținere a raportului de credit se stabilesc în contractul de prestare a serviciilor informaționale, încheiat între biroul istoriilor de credit și sursa de formare a istoriilor de credit/utilizatorul istoriilor de credit (*art.6 alin.(3), art.7 alin.(1) și alin.(3) și art.9 alin.(1) din Legea nr.122/2008*). Prin urmare, pentru furnizarea informației biroului istoriilor de credit, respectiv, obținerea raportului de credit, persoana juridică trebuie să dețină calitatea de sursă de formare a istoriilor de credit/utilizator al istoriilor de credit.

Din considerentele expuse, solicităm respectuos autorilor inițiativei legislative asigurarea promovării proiectului de lege, conținând soluții optime la problemele abordate mai sus, care pot fi dezbătute inclusiv pe platforma interinstituțională, la care reprezentanții CNPF sunt gata să participe și să ofere clarificările și expertiza necesară.

Cu respect,

Digitally signed by Chițan Valeriu
Date: 2021.05.28 07:53:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Valeriu CHIȚAN,
PREȘEDINTE

I. Șoimu, (373 22) 859 453
e-mail: irina.soimu@cnpf.md

¹ Potrivit art.6 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, valori mobiliare transferabile sunt următoarele tipuri de valori mobiliare: a) acțiuni și alte valori echivalente acțiunilor (denumite acțiuni); b) obligațiuni și alte titluri de creanță (denumite obligațiuni) c) orice alte valori negociabile care dau dreptul de a achiziționa astfel de valori mobiliare pe calea subscrierii sau schimbului.

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIETEI FINANCIARE

Nr.03-4/2457 din 24.08.2021

La nr.06/2-3813 din 18.08.2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii
secretariat@mei.gov.md

Re: proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), examinând repetat, în limitele competenței sale, proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021), definitivat urmare avizării primare, relevă următoarele propuneri și obiecții.

1. Propunerea de modificare a Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare urmează a fi exclusă din proiectul de lege, urmare a desemnării Băncii Naționale a Moldovei în calitate de autoritate cu competențe în reglementarea/autorizarea/supravegherea serviciilor de finanțare participativă. De asemenea, în acest context, documentele conexe proiectului de lege urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile proiectului de lege definitivat:

- AIR (excluderea Legii nr.192/1998 din cadrul juridic aplicabil);
- tabelul de concordanță (modificarea autorității de supraveghere).

2. Proiectul de lege urmează a fi completat cu modificarea propusă la Legea nr.122/2008 cu privire la birourile istoriilor de credit, care potrivit sintezei obiecțiilor și propunerilor a fost acceptată, dar nu se regăsește în proiectul de lege.

3. La noțiunea „investitor sofisticat”, textul „client profesionist sau investitor calificat conform art.137 și 138” urmează a fi substituit cu textul „client profesionist conform art.137”. Distincția dintre investitorii sofisticati și investitorii nesofisticați ar trebui să se bazeze pe distincția dintre clienții profesioniști și clienții de retail, stabilită în Directiva 2014/65/UE și transpusă la art.137 din Legea nr.171/2012, noțiunea „investitor calificat” prevăzută la art.138 din Legea nr.171/2012 fiind aplicată exclusiv în cazul ofertelor publice de valori mobiliare.

4. La art.26 alin.(1) lit.b) pct.(iii), cuvântul „respectivă” se substituie cu cuvintele „de capital”.

5. La art.33 necesită a fi stipulat expres că investitorul achiziționează valori mobiliare transferabile, așa cum acestea sunt definite la art.6 din Legea nr.171/2012¹. Totodată, se propune completarea cu prevederi care vor permite

¹ Potrivit art.6 din Legea nr.171/2012 privind piața de capital, valori mobiliare transferabile sunt următoarele tipuri de valori mobiliare: a) acțiuni și alte valori echivalente acțiunilor (denumite acțiuni); b) obligațiuni și alte titluri de creanță (denumite obligațiuni) c) orice alte valori negociabile care dau dreptul de a achiziționa astfel de valori mobiliare pe calea subscrierii sau schimbului.

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 77, mun. Chișinău, MD 2012, tel: (373 22) 859 401, www.cnpf.md, e-mail: office@cnpf.md

investitorilor înstrăinarea valorilor mobiliare, or pentru finanțarea participativă bazată pe investiții, transferabilitatea constituie o garanție importantă pentru ca investitorii să se poată retrage din investiție.

6. Sensibilizăm atenția asupra obiecțiilor/propunerilor expuse în procesul avizării primare, a căror neacceptare nu a fost argumentată de către autorul proiectului. Astfel, reiterăm necesitatea completării capitolului II din proiectul de lege cu un articol nou cu următorul conținut:

„Controlul intern

(1) Furnizorul este obligat să stabilească și să aplice, într-o manieră continuă, cel puțin proceduri decizionale clare, mecanisme adecvate de control intern, sisteme eficiente de raportare internă a informațiilor, sisteme și proceduri adecvate pentru păstrarea securității, integrității și confidențialității informațiilor.

(2) Furnizorul este obligat să monitorizeze și să evalueze periodic caracterul adecvat și eficiența sistemelor și mecanismelor de control intern și să adopte măsuri adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe.

(3) Cadrele de conducere ale furnizorului evaluează și verifică periodic eficiența politicilor, dispozițiilor și procedurilor puse în aplicare, adoptă măsurile adecvate pentru remedierea eventualelor deficiențe. Această evaluare și/sau verificare se va efectua în temeiul rapoartelor scrise prezentate de către persoanele responsabile cel puțin anual.

(5) Pentru îndeplinirea cerințelor prezentului articol, furnizorii iau în considerare amploarea și complexitatea activităților desfășurate.”.

7. Suplimentar, la articolul 6:

alin.(3) se propune a fi expus în următoarea redacție: „(3) Contractul de asigurare prevăzut la alin.(2) lit. b) include acoperirea cel puțin a următoarelor riscuri: ”

la lit.c), pct.(i) urmează a fi expus în redacția: „(i) obligațiilor contractuale și legale;”, iar lit.f) urmează a fi expusă în redacția: „f) culpă gravă în efectuarea evaluării activelor sau a stabilirii prețului creditului și a evaluării bonității.”.

În contextul celor opinate, CNPF își exprimă în mod repetat disponibilitatea de a oferi clarificări asupra obiecțiilor/propunerilor înaintate, atât la etapa avizării primare, cât și asupra celor expuse prin prezentul aviz.

Cu respect,

Digitally signed by Filip Iurie
Date: 2021.08.24 16:26:56 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iurie FILIP,
VICEPREȘEDINTE

I. Șoimu, (373 22) 859 453
e-mail: irina.soimu@cnpf.md

REPUBLICA MOLDOVA
COMISIA NAȚIONALĂ a PIEȚEI FINANCIARE

Nr. 03-4/2710 din 24 octombrie 2022

La nr. 06/1-2830 din 13.10.2022

Ministerul Economiei

secretariat@me.gov.md

copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Re: proiectul de lege privind serviciile de finanțare participativă

Prin prezenta, Comisia Națională a Pieței Financiare, potrivit prerogativelor conferite de Legea cadru (nr. 192/1998), a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021), și comunică lipsă de obiecții și propuneri.

Cu respect,

Digitally signed by Cozlovski Cornelia
Date: 2022.10.24 08:55:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cornelia COZLOVSKI,
PREȘEDINTE

Ș.Vornic, (373 22) 859 458
e-mail: stefan.vornic@cnpf.md

AmCham Moldova
fighting for your business

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

Către: Sergiu GAIBU
Ministru al Economiei

Copie: Cornelia COZLOVSKI
Președintă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Nr. 87 din 31 octombrie 2022

Ref.: Examinarea repetată a proiectului de lege ce reglementează finanțarea participativă (crowdfunding)

Stimate Domnule Ministru,
Stimată Doamnă Președintă,

Vă salutăm din numele membrilor Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” („AmCham Moldova”) și Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC („ATIC”) și ținem să aducem sincere mulțumiri efortului continuu în impulsionarea promovării implementării mecanismului de finanțare participativă în Moldova.

Urmare a examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021), vă rugăm să găsiți anexate unele comentarii și concretizări care credem că ar putea contribui la o îmbunătățire a proiectului supus consultărilor publice.

Vă stăm la dispoziție pentru orice detalii de concretizare suplimentare relevante.

Cu respect,

Marina BZOVÎ

Director Executiv

Asociația Națională a Companiilor din Domeniul
Tehnologiilor Informaționale și al
Comunicațiilor

Digitally signed by Bzovii Marina
Date: 2022.11.01 09:53:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mila MALAIRĂU

Director Executiv
AmCham Moldova

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Lista recomandărilor pentru Proiectul Legii de finanțare participativă

Nr.	Articol în proiectul de lege privind finanțarea participativă	Amendament de modificare și/sau articol nou	Fundamentare
Art.1 Alin. (3).	Art 1. Alin (3) (3) Prezentă lege nu se aplică contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și în cazul desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3	Art 1. Alin (3) Prezentă lege nu se aplică și în cadrul contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, cu excepția desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3	<p>Propunem modificarea în sensul de a stabili un nivel echivalent de protecție pentru dezvoltatori de proiecte și investitori nesofisticați, atunci când este obținută finanțarea printr-o platformă de crowdfunding operată de un furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Excluderea contractelor de credit pentru consumatori nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune în primul rând participarea persoanelor fizice.</p>
Art. 2	Art. 2 dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică ce practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică din Republica Moldova, care întrunește condițiile prevăzute de lege și intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;	Art. 2 dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică ce practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică cu scop lucrativ din Republica Moldova, care întrunește condițiile prevăzute de lege și care intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;	<p>Propunem modificarea în linie cu dispozițiile definiției europene din Regulamentul European nr. 1503/2020. Formularea actuală este restrictivă și poate conduce la o nefinanțare a proiectelor de crowdfunding intermediare pe platforma online.</p> <p>Propunerea flexibilizează și oferă o aplicare largă în concordanță cu modelul online de operare al platformelor de crowdfunding.</p>

nou		<p><i>În cadrul art 2 se introduce o notiune noua:</i></p> <p><i>Investitor bine informat</i> - persoană fizică sau juridică care se angajează în scris că înțelege și își asumă riscurile privind pierderea investiției reprezentând echivalentul a minimum 50.000 de euro.</p>	<p>Propunere de a crea o noua categorie de investitori care dispun de fonduri și își asuma în scris riscul investiției. Acest concept exista în legislația europeană sau în legislația tarilor dezvoltate cu tradiție în industria serviciilor financiare</p>
nou		<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>Art. 3¹ Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale afectate garanțării restituirii împrumuturilor acordate, încheiate între investitori și dezvoltatorii de proiect prin intermedierea furnizorului de servicii de finanțare participativă autorizat în condițiile prezentei legi, constituie titluri executorii.</p>	<p>Textul articolului recomandat este preluat din Art. 15 din Legea nr. 244/2022 din România, care pune în aplicare Regulamentul European de crowdfunding European nr. 1503/2020. Articolul are drept scop de a crea un mecanism suplimentar de protecție a investitorilor. Este cunoscut faptul unii din acești dezvoltatori de proiecte nu vor înțelege să își îndeplinească întocmai și de bunăvoie obligațiile stabilite prin contractele de împrumut încheiate (și chiar dacă FSFP va fi analizat și evaluat în prealabil riscurile asociate respectivelor proiecte/dezvoltatori de proiecte).</p>

nou	<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>3²În scopul efectuării analizelor de risc a proiectelor și dezvoltatorilor de proiecte, furnizorii de servicii de finanțare participativă, autorizați în condițiile prezentei legi, vor avea acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile disponibile în Birourile de Credit, inclusiv despre veniturile persoanelor si fondatorilor dezvoltatorilor de proiecte de la autoritățile fiscale sau alte active deținute de aceștia, înregistrate la Agenția Servicii Publice.</p>	<p>Având în vedere cerințele riguroase ale prezentului proiect de lege, inclusiv necesitatea evaluării proiectelor/dezvoltatorilor de proiecte, pentru evaluarea riscurilor asociate fiecărui proiect și informării complete și corecte a investitorilor asupra situației financiare a dezvoltatorului de proiect (și istoricului de credit al acestuia), este necesară conferirea accesului furnizorului la datele și informațiile raportate și disponibile în Birourile de Credite, Fisc si ASP, respectiv accesul la istoria de credit, atât cu date pozitive, cât și cele negative, a persoanelor fizice și juridice, venituri si alte active. Necesitatea acestei modificări derivă din nevoia de a reduce riscului de fraudă și creșterea gradului de protecție a investitorilor, prin consultarea directă a unor informații/date relevante în procesul de evaluare a riscului de creditare. Printre aceste informații/date necesare a fi consultate în baza de date a autoritatilor fiscale, menționăm (dar fără a se limita la acestea): <u>Pentru persoanele fizice</u>: veniturile persoanei (CIM, ROI, venituri din chirii, dividende, etc.) precum și datorii către bugetul de stat; <u>Pentru persoanele juridice</u>: situațiile financiare ale dezvoltatorului de proiect; informațiile de natură fiscală ale fondatorilor dezvoltatorului de proiect, precum și datorii către bugetul de stat.</p>
-----	---	---

Art. 4 alin 1	<p>Articolul 4 alin (1) Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 500 000 euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă.</p>	<p>Articolul 4 alin (1) Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>(1) Valoarea unei oferte de finanțare participativă mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul sumei în lei a 5.000.000 euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă pe o perioadă de 12 luni.</p>	<p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art.2 alin.1 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020.</p> <p>Nivelul de 500.000 de euro pentru întreaga activitate este mic și poate reprezenta o bariera nejustificată, în activitatea unui furnizorilor.</p>
Art. 4 alin. 2	<p>(2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1)</p>	<p>(2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1)</p>	<p>Propunem excluderea acestei limite. Regulamentul European nr. 1503/2020 nu prevede o asemenea restricție, iar menținerea acestei restricții nu ar face decât să restricționeze activitatea furnizorilor, care în final să reprezintă un instrument de finanțare pentru mediul economic local.</p>

nou	<p>Articolul 4 alin (3)</p> <p>Alin. (3) Dezvoltatori de proiecte și/sau investitori stabiliți în alt stat decât Moldova, pot solicita din proprie inițiativă prestarea de servicii de finanțare participativă unui furnizor autorizat în baza prezentei legi.</p>	<p>Propunere vizează recunoașterea dreptului furnizorului de servicii de finanțare participativă de a accepta proiecte și investitori din alte state decât Moldova și surprinde modelul de business al platformelor care activează în mediul online. Plus, e obligatoriu pentru a putea permite persoanelor din diaspora R. Moldova atât de a solicita finanțare, cât și de a investi în dezvoltarea titularilor de proiecte din R. Moldova.</p> <p>Preia conceptul european prevăzut în Regulamentul European de Crowdfunding de a crea o piață unică, dar și conceptul aplicat în cazul MiFID sau al altor entități reglementate la nivel european cum sunt administratori de fonduri de investiții europene.</p> <p>Reprezintă o soluție de finanțare alternativă pentru mediul economic local.</p>
-----	--	--

<p>Art. 8 alin. 2</p>	<p>Art. 8 alin (2)</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau oferte de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță</p>	<p>Art. 8 alin (2)</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau oferte de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță, cu excepția cazului în care furnizorul asigură protejarea intereselor investitorilor.</p>	<p>Propunerea asigură în continuare protejarea intereselor investitorilor, dar permite crearea și menținerea unui mediu de dezvoltare atât a furnizorilor cât și a mediului local de afaceri.</p> <p>Esenta aliniatului nou se referă la situațiile când finanțarea titularilor de proiecte poate avea loc la o dobândă mai mică, dobândă zero sau, posibil, și cu componente de grant. Astfel, aceste oferte pot fi direcționate către investitorul/donatorul care e dispus să își asume condiții mai puțin avantajoase față de alți investitori.</p> <p>Astfel, sunt protejate interesele investitorilor și se stimulează dezvoltarea afacerilor titularilor de proiecte.</p>
<p>Se introduce un alineatul 2². Prevederile alineatului 2 nu se aplică atunci când finanțarea sau cofinanțarea este asigurată la o dobândă mai mică decât dobânda oferită celorlalți investitori, inclusiv când este asigurată de autoritățile administrației centrale sau locale a Moldovei, ale unui alt stat terț sau de o organizație neguvernamentală cu scop de susținere a mediului de afaceri.</p>			

Art. 10	<p>Art. 10 Remunerația furnizorului</p> <p>(1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă;</p> <p>b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului;</p> <p>c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării acțiunilor sau părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;</p> <p>comisionae pentru servicii secundare</p>	<p>Art. 10 Remunerația furnizorului</p> <p>(1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă;</p> <p>b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului;</p> <p>c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării acțiunilor sau părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;</p> <p>Se introduce lit.d) :</p> <p>d) alte comisioane sau tarife secundare care sunt comunicate transparent investitorului și/sau dezvoltatorului.</p>	<p>Propunem modificarea din perspectiva inovației si automatizari asociate platformelor de crowdfunding care activeaza în mediul online.</p> <p>Experienta platformelor internationale demonstreaza ca pot exista diverse abonamente, pe care le pot accesa imprumutatii sau investitorii, existente unor limite de credit, informarea titularului de proiect despre starea financiara a companiei si analiza datelor financiare, care sunt la dispozitia platformei de finantare participativa in urma analiza bonitatii titularului de proiect.</p>
---------	---	---	---

nou	<p>Art. 13-Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese</p> <p>(2) Furnizorului se interzice:</p> <p>a) să dețină direct sau indirect o participațiune în ofertele de finanțare participativă pe propria sa platformă;</p> <p>b) să plaseze oferte de finanțare participativă a unor dezvoltatori care sunt deținători de cel puțin 20% din capitalul social al furnizorului, persoane cu funcții de răspundere sau orice persoană fizică sau juridică legată de aceștia printr-o relație de control, astfel cum e definit de art. 6 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;</p> <p>c) să desfășoare activități care pot da naștere unui conflict de interese sau să utilizeze sau să dezvăluie în mod necorespunzător informații confidențiale</p>	<p>Art. 13-Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese</p> <p>Se introduce un nou alineat :</p> <p>2¹ - Dacă furnizorul acceptă una dintre sau mai multe dintre persoanele menționate de alineatul 2 lit. a) sau b) în proiectele de finanțare participativă oferite pe platforma sa de finanțare, atunci publică pe pagina de internet informații referitoare la proiectele de finanțare participativă în care aceste persoane au investit, și se asigură că astfel de investiții sunt realizate în aceleași condiții ca și cele ale altor investitori și că persoanele menționate nu beneficiază de un tratament preferențial sau de un acces privilegiat la informații.</p>	<p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art. 8 alin. 2 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020, care permit persoanelor din cadrul furnizorului să investească în ofertele intermediare de platforma, dar nu permit ca aceste persoane să își intermedieze propriile proiecte pe platforma.</p> <p>În logica de reglementare europeană, permisiunea are scopul de a alina interesele investitorilor cu interesele persoanelor din cadrul furnizorului, prin investiții în proiectele intermediare.</p> <p>Plus, de multe ori investitorii nu pot acoperi suma integrală pentru finanțarea ofertelor de finanțare participativă, iar platforma sau alte persoane afiliate ei, ar putea oferi finanțarea lipsa, cu respectarea intereselor celorlalți investitori și fără a avea un anumit tratament preferențial.</p>
-----	---	---	--

<p>Art. 20 ali.4 lit a</p>	<p>Art. 20 Obligații de informare Alin. 4 lit. a)</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență, după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe pagina web al autorității de supraveghere.</p>	<p>Art. 20 Obligații de informare Alin. 4 lit. a)</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență, după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe pagina web al autorității de supraveghere.</p>	<p>Propunem modificarea în scopul a simplifica informațiile care trebuie publicate de un furnizor.</p> <p>Datele si informațiile specificate de actuala propunere ar prezenta relevanță, doar în masura în care furnizorul ar fi o companie listata la bursa.</p> <p>Toate aceste informatii si documente sunt obiectul supravegherii prudențiale și controlului exercitat de autoritatea competenta nationala de supraveghere.</p>
--------------------------------	---	---	---

<p>Art. 21 alin 2.</p>	<p>Art. 21-Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alin. (1), inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazate pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat în același alineat.</p>	<p>Art. 21-Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alin. (1) pe baza metodologiei și a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor de finanțare participativă emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene, inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazate pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat în același alineat.</p>	<p>Propunere de modificare în sensul de a asigura convergență cu practica de reglementare europeană și standardele emise de autoritățile europene în domeniul (ESMA, EBA, EIOPA sau ESRB), în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p>
----------------------------	---	---	--

<p>Art 22 alin. 2 si 3</p>	<p>Articolul 22 alin 2 și 3 (2) Furnizorul oferă potențialului investitor nesofisticat o perioadă de reflecție conform alineatului (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat de către furnizor. (3) Perioada de reflecție menționată la alin. (2) începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile</p>	<p>Articolul 22 alin 2 și 3 (2) Furnizorul oferă și stabilește potențialului investitor nesofisticat și o perioadă de reflecție conform alineatului (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat de către furnizor. (3) Perioada de reflecție menționată la alin. (2) începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile, cu excepția cazului când oferta de finanțare participativă este finanțată deplin într-o perioadă mai scurtă de timp.</p>	<p>Propunem modificarea din rațiuni de flexibilizare si adaptare proporționala a textului de lege, în funcție de specificul și particularitatea fiecărei oferte de finanțare participativă.</p> <p>Pastrarea termenului de 14 zile pentru toate cazurile, indiferent de etapa de finanțare, nu surprinde toate particularitățile ofertelor de finanțare participativă și poate reprezenta o barieră nejustificată în accesarea finanțării mai rapide de către dezvoltatorii de proiecte.</p>
------------------------------------	--	---	--

Art.26	<p>ART. 26 Limite pentru investitorii nesofisticați</p> <p>(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul sumei de 5 000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă, și echivalentul sumei de 10 000 euro per total în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>(2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că în ultimele douăsprezece luni acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul sumei de 10 000 euro.</p>	<p>ART. 26 Limite pentru investitorii nesofisticați</p> <p>(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul sumei de 5 000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă, și echivalentul sumei de 10 000 euro per total în proiecte de finanțare participativă.</p> <p>(2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că în ultimele douăsprezece luni acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul sumei de 10 000 euro</p> <p>Sau se inlocuie cu :</p> <p>Art. 26 Furnizorul de servicii de finanțare participativa poate accepta investitori bine informati dispusi să investeasca echivalentul a minimum 50.000 de euro, în baza acordului scris al acestora prin care declara că înțeleg și își asumă riscurile privind pierderea investiției.</p>	<p>Propunem eliminarea prezentului articol, pentru că articolul 27 alin (8) obliga întodeana furnizorul la obținerea acordului investitorului însoțită de o avertizare de risc, atunci cand suma investită reprezintă o valoare mai mare dintre 1000 euro sau 5% din capitalul său propriu. Prin aceasta obligație impusa furnizorului in art. 27 alin. (8), investitorul este informat în permanență fiind asigurata protecția corespunzătoare nivelului de cunoștință, experiență și resursel disponibile.</p> <p>Limitarea cantitativa vizata de art. 26 poate fi defavorabila investitorului în condiții de crește a numarului de oferte de finanțare participativa pe piață în condiții economice favorabile.</p> <p>Scopul reglementari prevazut Regulamentul European nr. 1503/2020 este de a se asigura că furnizorul va informa și avertiza investitorul nesofisticat nu de ai interzice apetitul la risc al investitorului.</p> <p>Propunere similara cu reglementatea europeana din domeniul fondurilor de investiții alternative.</p>
--------	---	---	---

<p>Art. 27 alin. 9</p>	<p>Art. 27 alin 9</p> <p>(9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).</p>	<p>Art. 27 alineatul 9</p> <p>(9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pe baza metodologiei și a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor financiare emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).</p>	<p>Propunere în linie cu propunerea aratăată la art. 21 alin (2) și în în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p>
----------------------------	---	--	--

<p>Art. 28 alin. 1 lit e), g) si h)</p>	<p>Articolul 28 alin 1 lit. e), g) și h)</p> <p>e) probarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatorii ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;</p> <p>g) planul de afaceri, care ia în considerație proiectele de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) rapoartele financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul situațiilor financiare anuale</p>	<p>Articolul 28 alin 1 lit. e), g) și h)</p> <p>e) probarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatorii ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;</p> <p>g) descrierea planul de afaceri, care ia în considerație proiectelor de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) rapoartele financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, furnizori de servicii sau alte surse oficiale.</p>	<p>Propunere de simplificare a documentelor si informațiilor pentru dezvoltatori de proiecte, luand în calcul ca anumite documente si informații nu sunt colectate de sistemul de creditare traditional (bancar), astfel furnizorul de finantare participativa este pus in conditii mai dezavantajoase fata de banci și organizatiile de creditare nebankara.</p> <p>Un alt argument e ca prin platformele de finantare participativa obtin finantare intreprinderile micro, mici si mijlocii, anume acea categorie de companii care se afla in primii ani de activitate, unde existenta unui cazier judiciar este si mai putin probabila.</p> <p>Iar obligatia platformei de finantare participativa de a evalua bonitatea titularului de proiect, inclusiv de a verifica fondatorii in datele biroului de credite ofera o inlocuire suficienta si elimina acest risc.</p>
---	--	---	---

<p>Art. 29 alin. 2</p>	<p>Art. 29 alin. 2</p> <p>(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul.</p> <p>Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.</p>	<p>Art. 29 alin. 2</p> <p>(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul. Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.</p> <p>Se introduce alin. 2¹:</p> <p>Termenul de revocare aplicabil investitorilor nesofisticați din alin. 2 nu se aplică, dacă subscrierea ofertei de către un investitor nesofisticat are loc aproape de data la care expiră oferta sau este atinsă limita de finanțare stabilită pentru oferta de finanțare participativă.</p>	<p>Propunem crearea unei excepții pentru perioada de reflecție, care să fie în concordanță cu logica menționată în Regulamentul 1503.</p> <p>Excepția va permite finalizarea ofertelor de finanțare participativă, în interesul ambelor contrapărți implicate în tranzacția de finanțare: dezvoltatorul de proiecte și investitorul.</p>
------------------------	---	---	--

Art. 46	<p>Art. 46</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin.(1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 euro.</p>	<p>Art. 46</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin.(1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 euro.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care funcționau, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, au dreptul de a continua activitatea până la data la care obțin o autorizație în condițiile prezentei legi, din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p>	<p>Propunere de introducere a unor dispoziții tranzitorii care să permită furnizorilor de servicii de finanțare funcționarea, înființați înainte de intrarea în vigoare a noul cadru legislativ de reglementare.</p> <p>Propunere de eliminare a pragului de 300.000 de euro, nefiind justificată o asemenea masură dacă intrarea în vigoare a legii este în termen de 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>
---------	--	---	---

<p>Nou</p>		<p>(4) Furnizori autorizați în condițiile prezentei legi pot desfășura activitate în alte state decât Moldova, cu respectarea legislației aplicabile în acele state sau în baza unui acord bilateral de cooperare, echivalare și recunoaștere, încheiat între Comisia Națională a Pieței Financiare și Autoritatea Competentă cu supravegherea existentă la nivelul respectivului stat.</p> <p>(5) Furnizori de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503 au dreptul de a presta activitate pe teritoriul Republicii Moldova, prin notificarea unui program de operare și a autorizației de funcționare emisă în termen de valabilitate de autoritatea sa competentă în statul de origine.</p> <p>(6) În aplicarea alin. (4) și (5), Comisia Națională a Pieței Financiare va emite acte normative secundare și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Propunerea vizează crearea și recunoașterea bilaterală a autorizațiilor acordate furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în lumina faptului că actualul proiect de lege în substanță implementează stringențele și cerințele din reglementarea europeană, reglementare în același timp respectă principiile internaționale în domeniul serviciilor financiare, dar și recunoașterea autorizațiilor emise în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, în scopul de facilitarea accesului furnizorilor autorizați în statele membre ale UE.</p>
------------	--	--	---

Nou		<p>(7) Furnizorii de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, au dreptul de a transmite notificarea prevăzută la al. 5 către Comisia Națională a Pieței Financiare, începând cu data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Facilitarea accesului la piață locala din Republica Moldova a furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, reprezintă o serie de avantaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o sursa de finanțare suplimentara pentru mediul de afaceri local; - ajuta la dezvoltarea pieței locale prin cunoștințele și experienata acumulata de acești furnizori în mediile economice dezvoltate de proveniență.
-----	--	---	---

AmCham Moldova
fighting for your business

**ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A COMPANIILOR DIN
DOMENIUL TIC**

**Către: Sergiu GAIBU
Ministru al Economiei**

**Copie: Cornelia COZLOVSKI
Președintă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare**

Nr. 87 din 4 noiembrie 2022

Ref.: Examinarea repetată a proiectului de lege ce reglementează finanțarea participativă (crowdfunding)

Stimate Domnule Ministru,
Stimată Doamnă Președintă,

Vă salutăm din numele membrilor Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” („AmCham Moldova”) și Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC („ATIC”) și ținem să aducem sincere mulțumiri efortului continuu în impulsivarea promovării implementării mecanismului de finanțare participativă în Moldova.

Urmare a examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind serviciile de finanțare participativă (număr unic 150/MEI/2021); vă rugăm să găsiți anexate unele comentarii și concretizări care credem că ar putea contribui la o îmbunătățire a proiectului supus consultărilor publice.

Vă stăm la dispoziție pentru orice detalii de concretizare suplimentare relevante.

Cu respect,

Marina BZOVÎ

Director Executiv

Asociația Națională a Companiilor din Domeniul
Tehnologiilor Informaționale și al
Comunicațiilor

Mila MALAIRĂU

Director Executiv

AmCham Moldova

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Lista recomandărilor pentru Proiectul Legii de finanțare participativă

Nr.	Articol în proiectul de lege privind finanțarea participativă	Amendament de modificare și/sau articol nou	Fundamentare
Art.1 Alin. (3).	Art 1. Alin (3) (3) Prezentă lege nu se aplică contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, precum și în cazul desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3	Art 1. Alin (3) Prezentă lege nu se aplică și în cadrul contractelor de credit pentru consumatori, reglementate de Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori, cu excepția desfășurării activităților/prestării serviciilor specificate la art. 3	<p>Propunem modificarea în sensul de a stabili un nivel echivalent de protecție pentru dezvoltatori de proiecte și investitori nesofisticați, atunci când este obținută finanțarea printr-o platforma de crowdfunding operată de un furnizor de servicii de finanțare participativă.</p> <p>Excluderea contractelor de credit pentru consumatori nu este relevantă din moment ce proiectul de lege reglementează finanțarea participativă, ceea ce presupune în primul rând participarea persoanelor fizice.</p>
Art. 2	Art. 2 <i>dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică ce practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică din Republica Moldova, care întrunește condițiile prevăzute de lege și intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</i>	Art. 2 <i>dezvoltator de proiecte de finanțare participativă (dezvoltator) – persoană fizică ce practică activitate de antreprenoriat sau persoană juridică cu scop lucrativ din Republica Moldova, care întrunește condițiile prevăzute de prezentă lege și care intenționează să obțină finanțare pentru un proiect prin intermediul unei platforme de finanțare participativă;</i>	<p>Propunem modificarea în linie cu definițiile definiției europene din Regulamentul European nr. 1503/2020. Formularea actuală este restrictivă și poate conduce la o nefinanțarea proiectelor de crowdfunding intermediare pe platforma online.</p> <p>Propunerea flexibilizează și oferă o aplicare largită în concordanță cu modelul online de operare al platformelor de crowdfunding.</p>

nou		<p><i>În cadrul art 2 se introduce o notiune noua:</i></p> <p><i>Investitor bine informat</i> - persoană fizică sau juridică care se angajează în scris că înțelege și își asumă riscurile privind pierderea investiției reprezentând echivalentul a minimum 50.000 de euro.</p>	<p>Propunere de a crea o noua categorie de investitori care dispun de fonduri și își asuma în scris riscul investiției. Acest concept exista în legislația europeana sau in legislația tarilor dezvoltate cu traditie în industria serviciilor financiare</p>
nou		<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>Art. 3¹ Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale afectate garanții restituirii împrumuturilor acordate, încheiate între investitori și dezvoltatorii de proiect prin intermedierea furnizorului de servicii de finanțare participativă autorizat în condițiile prezentei legi, constituie titluri executorii.</p>	<p>Textul articolului recomandat este preluat din Art. 15 din Legea nr. 244/2022 din România, care pune in aplicare Regulamentul European de crowdfunding European nr. 1503/2020. Articolul are drept scop de a crea un mecanism suplimentar de protectie a investitorilor. Este cunoscut faptul unii din acești dezvoltatori de proiecte nu vor înțelege să își îndeplinească întocmai și de bunăvoie obligațiile stabilite prin contractele de împrumut încheiate (și chiar dacă FSFP va fi analizat și evaluat în prealabil riscurile asociate respectivelor proiecte/dezvoltatori de proiecte).</p>

nou	<p><i>Dupa art. 3, articol nou :</i></p> <p>3² În scopul efectuării analizelor de risc a proiectelor și dezvoltatorilor de proiecte, furnizorii de servicii de finanțare participativă, autorizați în condițiile prezentei legi, vor avea acces deplin și neîngrădit la toate datele și informațiile disponibile în Birourile de Credit, inclusiv despre veniturile persoanelor si fondatorilor dezvoltatorilor de proiecte de la autoritățile fiscale sau alte active deținute de aceștia, înregistrate la Agenția Servicii Publice.</p>	<p>Având în vedere cerințele riguroase ale prezentului proiect de lege, inclusiv necesitatea evaluării proiectelor/dezvoltatorilor de proiecte, pentru evaluarea riscurilor asociate fiecărui proiect și informării complete și corecte a investitorilor asupra situației financiare a dezvoltatorului de proiect (și istoricului de credit al acestuia), este necesară conferirea accesului furnizorului la datele și informațiile raportate și disponibile în Birourile de Credite, Fisc si ASP, respectiv accesul la istoria de credit, atât cu date pozitive, cât și cele negative, a persoanelor fizice și juridice, venituri si alte active. Necesitatea acestei modificări derivă din nevoia de a reduce riscului de fraudă și creșterea gradului de protecție a investitorilor, prin consultarea directă a unor informații/date relevante în procesul de evaluare a riscului de creditare.</p> <p>Printre aceste informații/date necesare a fi consultate în baza de date a autoritatilor fiscale, menționăm (dar fără a se limita la acestea): <u>Pentru persoanele fizice: veniturile persoanei (CIM, ROI, venituri din chirii, dividende, etc.)</u> precum și datorii către bugetul de stat; <u>Pentru persoanele juridice: situațiile financiare ale dezvoltatorului de proiect; informațiile de natură fiscală ale fondatorilor dezvoltatorului de proiect, precum și datorii către bugetul de stat.</u></p>
-----	--	--

Art. 4 alin. 1	<p>Articolul 4 alin (1)</p> <p>Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 500 000 euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă.</p>	<p>Articolul 4 alin (1)</p> <p>Exigențe față de proiectele de finanțare participativă</p> <p>(1) Valoarea unei oferte de finanțare participativă mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul sumei în lei a 5.000.000 euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data plasării ofertei de finanțare participativă pe o perioadă de 12 luni.</p>	<p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art.2 alin.1 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020.</p> <p>Nivelul de 500.000 de euro pentru întreaga activitate este mic și poate reprezenta o bariera nejustificată, în activitatea unui furnizorilor.</p>
Art. 4 alin. 2	<p>(2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1)</p>	<p>(2) Realizarea de către una sau mai multe platforme participative, gestionate de furnizori, a unor runde succesive de finanțare participativă a aceluiași dezvoltator este permisă doar cu respectarea plafonului maxim prevăzut la alin. (1)</p>	<p>Propunem excluderea acestei limite. Regulamentul European nr. 1503/2020 nu prevede o asemenea restricție, iar menținerea acestei restricții nu ar face decât să restricționeze activitatea furnizorilor, care în final să reprezintă un instrument de finanțare pentru mediul economic local.</p>

nou	<p>Articolul 4 alin (3)</p> <p>Alin. (3) Dezvoltatori de proiecte și/sau investitori stabiliți în alt stat decât Moldova, pot solicita din proprie inițiativă prestarea de servicii de finanțare participativă unui furnizor autorizat în baza prezentei legi.</p>	<p>Propunere vizează recunoașterea dreptului furnizorului de servicii de finanțare participativă de a accepta proiecte și investitori din alte state decât Moldova și surprinde modelul de bussines al platformelor care activează în mediul online. Plus, e obligatoriu pentru a putea permite persoanelor din diaspora R. Moldova atât de a solicita finanțare, cât și de a investi în dezvoltarea titularilor de proiecte din R. Moldova.</p> <p>Preia conceptul european prevăzut în Regulamentul European de Crowdfunding de a crea o piață unică, dar și conceptul aplicat în cazul MiFID sau al altor entități reglementate la nivel european cum sunt administratori de fonduri de investiții europene.</p> <p>Reprezintă o soluție de finanțare alternativă pentru mediul economic local.</p>
-----	--	--

<p>Art. 8 alin. 2</p>	<p>Art. 8 alin (2)</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță</p>	<p>Art. 8 alin (2)</p> <p>(2) Furnizorului îi este interzis să plătească sau să accepte remunerații, reduceri sau beneficii nepecuniare pentru a direcționa investitorii către un anumit dezvoltator sau ofertele de finanțare participativă de pe platforma lor către anumiți investitori sau către o anumită ofertă de finanțare participativă de pe o platformă terță, cu excepția cazului în care furnizorul asigura protejarea intereselor investitorilor.</p> <p>Se introduce un alineatul 2²:</p> <p>Prevederile alineatului 2 nu se aplică atunci când finanțarea sau cofinanțarea este asigurată la o dobândă mai mică decât dobânda oferită celorlalți investitori, inclusiv când este asigurată de autoritățile administrației centrale sau locale a Moldovei, ale unui alt stat terț sau de o organizație neguvernamentală cu scop de susținere a mediului de afaceri.</p>	<p>Propunerea asigură în continuare protejarea intereselor investitorilor, dar permite crearea și menținerea unui mediu de dezvoltare atât a furnizorilor cât și a mediului local de afaceri.</p> <p>Esenta aliniatului nou se refera la situațiile când finanțarea titularilor de proiecte poate avea loc la o dobândă mai mică, dobândă zero sau, posibil, și cu componente de grant. Astfel, aceste oferte pot fi direcționate către investitorul/donatorul care e dispus să își asume condiții mai puțin avantajoase față de alți investitori.</p> <p>Astfel, sunt protejate interesele investitorilor și se stimulează dezvoltarea afacerilor titularilor de proiecte.</p>
---------------------------	--	---	---

Art. 10	<p>Art. 10 Remunerația furnizorului (1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă;</p> <p>b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului;</p> <p>c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării acțiunilor sau părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;</p> <p>comisionae pentru servicii secundare</p>	<p>Art. 10 Remunerația furnizorului (1) Remunerația furnizorului poate fi constituită din:</p> <p>a) taxe fixe achitate de dezvoltatori pentru plasarea proiectului pe platformă;</p> <p>b) comisioane procentuale din valoarea mijloacelor financiare alocate fiecărui proiect, reținute din contul dezvoltatorului;</p> <p>c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau înstrăinării acțiunilor sau părților sociale deținute în vehiculul investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;</p> <p>Se introduce lit.d) :</p> <p>d) alte comisioane sau tarife secundare care sunt comunicate transparent investitorului și/sau dezvoltatorului.</p>	<p>Propunem modificarea din perspectiva inovației și automatizării asocierii platformelor de crowdfunding care activează în mediul online.</p> <p>Experiența platformelor internaționale demonstrează că pot exista diverse abonamente, pe care le pot accesa împrumutătorii sau investitori, existente unor limite de credit, informarea titularului de proiect despre starea financiară a companiei și analiza datelor financiare, care sunt la dispoziția platformei de finanțare participativă în urma analizei bonității titularului de proiect.</p>
---------	--	--	---

nou	<p>Art. 13-Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese</p> <p>(2) Furnizorului se interzice:</p> <p>a) să dețină direct sau indirect o participațiune în ofertele de finanțare participativă pe propria sa platformă;</p> <p>b) să plaseze oferte de finanțare participativă a unor dezvoltatori care sunt deținători de cel puțin 20% din capitalul social al furnizorului, persoane cu funcții de răspundere sau orice persoană fizică sau juridică legată de aceștia printr-o relație de control, astfel cum e definit de art. 6 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital;</p> <p>c) să desfășoare activități care pot da naștere unui conflict de interese sau să utilizeze sau să dezvăluie în mod necorespunzător informații confidențiale</p>	<p>Art. 13-Prevenirea și dezvăluirea conflictelor de interese</p> <p>Se introduce un nou alineat :</p> <p>2¹ - Dacă furnizorul acceptă una dintre sau mai multe dintre persoanele menționate de alineatul 2 lit. a) sau b) în proiectele de finanțare participativă oferite pe platforma sa de finanțare, atunci publică pe pagina de internet informații referitoare la proiectele de finanțare participativă în care aceste persoane au investit, și se asigură că astfel de investiții sunt realizate în aceleași condiții ca și cele ale altor investitori și că persoanele menționate nu beneficiază de un tratament preferențial sau de un acces privilegiat la informații.</p>	<p>Propunem modificarea pornind de la dispozițiile art. 8 alin. 2 lit.c europene din Regulamentul European nr. 1503/2020, care permit persoanelor din cadrul furnizorului să investească în ofertele intermediare de platforma, dar nu permit ca aceste persoane să își intermedieze propriile proiecte pe platforma.</p> <p>În logica de reglementare europeană, permisiunea are scopul de a alina interesele investitorilor cu interesele persoanelor din cadrul furnizorului, prin investiții în proiectele intermediare.</p> <p>Plus, de multe ori investitorii nu pot acoperi suma integrală pentru finanțarea ofertelor de finanțare participativă, iar platforma sau alte persoane afiliate ei, ar putea oferi finanțarea lipsă, cu respectarea intereselor celorlalți investitori și fără a avea un anumit tratament preferențial.</p>
-----	---	---	--

<p>Art. 20 ali.4 lit a</p>	<p>Art. 20 Obligații de informare Alin. 4 lit. a)</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență, după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe pagina web al autorității de supraveghere.</p>	<p>Art. 20 Obligații de informare Alin. 4 lit. a)</p> <p>a) informații despre furnizor: denumirea, sediul juridic și adresa de corespondență, după caz, informații despre proprietari (denumirea/numele, cota din capitalul social deținută de fiecare proprietar, inclusiv beneficiarul efectiv), persoanele care ocupă funcții de răspundere, situațiile financiare anuale auditate, datele de contact și referința electronică la registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă publicate pe pagina web al autorității de supraveghere.</p>	<p>Propunem modificarea în scopul a simplifica informațiile care trebuie publicate de un furnizor.</p> <p>Datele si informațiile specificate de actuala propunere ar prezenta relevanță, doar în masura în care furnizorul ar fi o companie listata la bursa.</p> <p>Toate aceste informatii si documente sunt obiectul supravegherii prudențiale și controlului exercitat de autoritatea competentă nationala de supraveghere.</p>
--------------------------------	---	---	---

<p>Art. 21 alin 2.</p>	<p>Art. 21-Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alin. (1), inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazate pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat în același alineat.</p>	<p>Art. 21-Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere elaborează metodologia de calcul a ratelor de nerambursare menționate la alin. (1) pe baza metodologiei și a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor de finanțare participativă emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene, inclusiv pentru cazurile în care serviciile de finanțare participativă bazate pe împrumuturi prestate de furnizor nu acoperă termenul indicat în același alineat.</p>	<p>Propunere de modificare în sensul de a asigura convergență cu practica de reglementare europeană și standardele emise de autoritățile europene în domeniu (ESMA, EBA, EIOPA sau ESRB), în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.</p>
----------------------------	---	---	---

Art 22 alin. 2 si 3	<p>Articolul 22 alin 2 și 3</p> <p>(2) Furnizorul oferă potențialului investitor nesofisticat o perioadă de reflecție conform alineatului (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat de către furnizor.</p> <p>(3) Perioada de reflecție menționată la alin. (2) începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile</p>	<p>Articolul 22 alin 2 și 3</p> <p>(2) Furnizorul oferă și stabilește potențialului investitor nesofisticat și o perioadă de reflecție conform alineatului (3), pe parcursul căreia acesta are dreptul să revoce oferta de a investi, în orice moment, fără să prezinte un motiv și fără să fie penalizat/sanționat de către furnizor.</p> <p>(3) Perioada de reflecție menționată la alin. (2) începe în momentul exprimării de către potențialul investitor nesofisticat a acordului de a investi și expiră după 14 zile, cu excepția cazului când oferta de finanțare participativă este finanțată deplin într-o perioadă mai scurtă de timp.</p>	<p>Propunem modificarea din rațiuni de flexibilizare si adaptare proporționala a textului de lege, în funcție de specificul și particularitatea fiecărei oferte de finanțare participativă.</p> <p>Pastrarea termenului de 14 zile pentru toate cazurile, indiferent de etapa de finanțare, nu surprinde toate particularitățile ofertelor de finanțare participativă și poate reprezenta o barieră nejustificată în accesarea finanțării mai rapide de către dezvoltatorii de proiecte.</p>
---------------------------	--	---	--

<p>Art.26</p>	<p>ART. 26 Limite pentru investitorii nesofisticați (1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul sumei de 5 000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă, și echivalentul sumei de 10 000 euro per total în proiecte de finanțare participativă. (2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că în ultimele doisprezece luni acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul sumei de 10 000 euro.</p>	<p>ART. 26 Limite pentru investitorii nesofisticați (1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul sumei de 5 000 euro într-un singur proiect de finanțare participativă, și echivalentul sumei de 10 000 euro per total în proiecte de finanțare participativă. (2) La efectuarea investiției în proiect, furnizorul va solicita de la investitorul nesofisticat să confirme că în ultimele doisprezece luni acesta nu a investit în proiecte de finanțare participativă mai mult de echivalentul sumei de 10 000 euro</p> <p>Sau se inlocuie cu :</p> <p>Art. 26 Furnizorul de servicii de finanțare participativa poate accepta investitori bine informati dispusi să investeasca echivalentul a minimum 50.000 de euro, în baza acordului scris al acestora prin care declara că înțeleg și își asumă riscurile privind pierderea investiției.</p>	<p>Propunem eliminarea prezentului articol, pentru că articolul 27 alin (8) obliga întodeana furnizorul la obținerea acordului investitorului însoțită de o avertizare de risc, atunci cand suma investită reprezintă o valoare mai mare dintre 1000 euro sau 5% din capitalul său propriu. Prin aceasta obligație impusa furnizorului în art. 27 alin. (8), investitorul este informat în permanență fiind asigurata protecția corespunzătoare nivelului de cunoștință, experiență și resursel disponibile.</p> <p>Limitarea cantitativa vizata de art. 26 poate fi defavorabila investitorului în condiții de crește a numarului de oferte de finantare participativa pe piață în condiții economice favorabile.</p> <p>Scopul reglementari prevazut Regulamentul European nr. 1503/2020 este de a se asigura că furnizorul va informa și avertiza investitorul nesofisticat nu de ai interzice apetitul la risc al investitorului.</p> <p>Propunere similara cu reglementarea europeana din domeniul fondurilor de investiții alternative.</p>
---------------	--	--	---

Art. 27 alin. 9	Art. 27 alin 9 (9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).	Art. 27 alineatul 9 (9) Autoritatea de supraveghere adoptă acte normative pe baza metodologiei și a standardelor aplicabile în domeniul serviciilor financiare emise de autoritățile de reglementare și supraveghere ale Uniunii Europene pentru efectuarea evaluării prevăzute la alin. (1) și (2) și a simulării prevăzute la alin. (5).	Propunere în linie cu propunerea aratăată la art. 21 alin (2) și în în lumina acordului de aderare la UE al Moldovei.
--------------------	--	---	---

<p>Art. 28 alin. 1 lit e), g) si h)</p>	<p>Articolul 28 alin 1 lit. e), g) și h)</p> <p>e) probarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatorii ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;</p> <p>g) planul de afaceri, care ia în considerație proiectele de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) rapoartele financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul situațiilor financiare anuale</p>	<p>Articolul 28 alin 1 lit. e), g) și h)</p> <p>e) probarea prin cazier judiciar a lipsei antecedentelor penale, precum și o declarație pe proprie răspundere din care să rezulte că persoanele fizice, fondatorii ai dezvoltatorului persoană juridică, sau persoanele fizice care intenționează să înființeze o întreprindere nu au fost condamnate, printr-o sentință definitivă și irevocabilă, pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau infracțiuni de corupție;</p> <p>g) descrierea planului de afaceri, care ia în considerație proiectele de finanțare participativă preconizate de a fi realizate prin intermediul platformei;</p> <p>h) rapoartele financiare și rapoartele auditorului privind situațiile financiare anuale pentru ultimii trei ani, dacă a fost realizat auditul situațiilor financiare anuale, cu excepția cazului în care furnizorul le poate obține din registre publice, furnizori de servicii sau alte surse oficiale.</p>	<p>Propunere de simplificare a documentelor si informațiilor pentru dezvoltatori de proiecte, luand în calcul ca anumite documente si informații nu sunt colectate de sistemul de creditare traditional (bancar), astfel furnizorul de finantare participativa este pus în conditii mai dezavantajoase fata de banci și organizatiile de creditare nebancara.</p> <p>Un alt argument e ca prin platformele de finantare participativa obtin finantare intreprinderile micro, mici si mijlocii, anume acea categorie de companii care se afla în primii ani de activitate, unde existenta unui cazier judiciar este si mai puțin probabila.</p> <p>Iar obligatia platformei de finantare participativa de a evalua bonitatea titularului de proiect, inclusiv de a verifica fondatorii în datele biroului de credite ofera o inlocuire suficienta si elimina acest risc.</p>
---	--	--	---

<p>Art. 29 alin. 2</p>	<p>Art. 29 alin. 2</p> <p>(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul.</p> <p>Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.</p>	<p>Art. 29 alin. 2</p> <p>(2) Din momentul acumulării sumei necesare împrumutului și după expirarea termenului de revocare pentru toți investitorii nesofisticați, furnizorul încheie contractul de împrumut cu dezvoltatorul. Contractul de împrumut încheiat de furnizor și dezvoltator conține lista tuturor investitorilor și mijloacele financiare alocate de aceștia în contul împrumutului.</p> <p>Se introduce alin. 2¹:</p> <p>Termenul de revocare aplicabil investitorilor nesofisticați din alin. 2 nu se aplică, dacă subscrierea ofertei de către un investitor nesofisticat are loc aproape de data la care expiră oferta sau este atinsă limita de finanțare stabilită pentru oferta de finanțare participativă.</p>	<p>Propunem crearea unei excepții pentru perioada de reflecție, care să fie în concordanță cu logica menționată în Regulamentul 1503.</p> <p>Excepția va permite finalizarea ofertelor de finanțare participativă, în interesul ambelor contrapărți implicate în tranzacția de finanțare: dezvoltatorul de proiecte și investitorul.</p>
------------------------	---	---	--

<p>Art. 46</p>	<p>Art. 46</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin.(1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 euro.</p>	<p>Art. 46</p> <p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Autoritatea de supraveghere, în termenul indicat la alin.(1), va adopta actele normative prevăzute de prezenta lege și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Până la expirarea termenului de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei a 300 000 euro.</p> <p>(3) Furnizorii de servicii de finanțare participativă care funcționează, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, au dreptul de a continua activitatea până la data la care obțin o autorizație în condițiile prezentei legi, din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p>	<p>Propunere de introducere a unor dispoziții tranzitorii care să permită furnizorilor de servicii de finanțare funcționarea, înființați înainte de intrarea în vigoare a noul cadru legislativ de reglementare.</p> <p>Propunere de eliminare a pragului de 300.000 de euro, nefiind justificată o asemenea masură dacă intrarea în vigoare a legii este în termen de 12 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>
----------------	--	--	---

Nou		<p>(4) Furnizori autorizați în condițiile prezentei legi pot desfășura activitate în alte state decât Moldova, cu respectarea legislației aplicabile în acele state sau în baza unui acord bilateral de cooperare, echivalare și recunoaștere, încheiat între Comisia Națională a Pieței Financiare și Autoritatea Competentă cu supravegherea existentă la nivelul respectivului stat.</p> <p>(5) Furnizori de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503 au dreptul de a presta activitate pe teritoriul Republicii Moldova, prin notificarea unui program de operare și a autorizației de funcționare emisă în termen de valabilitate de autoritatea sa competentă în statul de origine.</p> <p>(6) În aplicarea alin. (4) și (5), Comisia Națională a Pieței Financiare va emite acte normative secundare și/sau va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Propunerea vizează crearea și recunoașterea bilaterală a autorizațiilor acordate furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în lumina faptului că actualul proiect de lege în substanță implementează stringențele și cerințele din reglementarea europeană, reglementare în același timp respectă principiile internaționale în domeniul serviciilor financiare, dar și recunoașterea autorizațiilor emise în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, în scopul de facilitata accesul furnizorilor autorizați în statele membre al UE.</p>
-----	--	--	---

Nou		<p>(7) Furnizorii de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, au dreptul de a transmite notificarea prevăzută la al. 5 către Comisia Națională a Pieței Financiare, începând cu data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p>Facilitarea accesului la piață locală din Republica Moldova a furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați în statele membre ale UE în temeiul Regulamentului (UE) 2020/1503, reprezintă o serie de avantaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o sursă de finanțare suplimentară pentru mediul de afaceri local; - ajută la dezvoltarea pieței locale prin cunoștințele și experiența acumulată de acești furnizori în mediile economice dezvoltate de proveniență.
-----	--	---	--

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801; 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-01/ 2282
număr unic 150/MEI/2021

09 " septembrie 2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (CNPDCP), a examinat demersul prin care s-a solicitat avizarea repetată a proiectului *Legii privind serviciile de finanțare participativă* și, reieșind din competențele funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor suplimentare.

Eduard RĂDUCAN
Director

conferm originalului

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/02-87- 2644

Chișinău

8 aprilie 2021

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2021.04.12 15:13:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Economiei și Infrastructurii
secretariat@mei.gov.md

La nr.06/2-1480 din 30.03.2021

Proiectul Legii privind serviciile de finanțare participativă, prezentat pentru înregistrare a fost restituit prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 08-78-339-2137 din 24 martie 2021 în conformitate cu pct. 179¹ din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, pentru conformarea tuturor rigorilor stabilite la pct. 178, subpct. 3) al Regulamentului, în speță, pentru întocmirea Tabelului de concordanță.

Versiunea prezentată repetat nu înlătură carențele identificate și expuse de Cancelaria de Stat.

Menționăm că, proiectul în discuție se circumscrie politicii UE în domeniul libertății prestării serviciilor, pe segmentul legislativ – servicii de finanțare participativă.

Din analiza prealabilă a proiectului, se constată că acesta asigură transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) 2020/1503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1129 și a Directivei (UE) 2019/1937 (Text cu relevanță pentru SEE), după cum urmează:

- art. 2 "Noțiuni principale" din proiectul național asigură transpunerea noțiunilor relevante domeniului serviciilor de finanțare participativă expuse în art. 2 din actul UE;
- art. 6 "Exigențe prudențiale față de furnizori" din proiectul național asigură transpunerea parțială a prevederilor art. 11 din Regulamentul UE;
- art. 10 "Protecția datelor cu caracter personal" din proiectul național asigură transpunerea art. 36 din actul UE;
- art. 13 "Externalizarea serviciilor conexe de gestiune a platformelor electronice de servicii de finanțare participativă" din proiect asigură transpunerea art. 9 din actul UE;
- art. 14 "Anunțarea și evitarea conflictelor de interes" transpune parțial art. 8 din actul UE;

- art. 19 "Documentația internă, păstrarea evidenței tranzacțiilor" asigură transpunerea prevederilor art. 26 din Regulamentul UE;
- art. 20 "Exigențe de publicitate" și art. 21 "Obligații de informare" din proiect transpun parțial art. 19 din actul UE;
- art. 22 "Prezentarea informațiilor cu privire la rata de nerambursare" din proiect transpune art. 20 din actul UE;
- art. 23 "Perioada de reflecție și revocare" din proiect transpune art. 22 din actul UE;
- art. 24 "Fișa de informații esențiale privind investiția" și Anexa I "Fișa cu informații privind investiția" din proiect asigură transpunerea art. 23 și, respectiv, Anexei I a actului UE;
- art. 25 "Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru serviciile de administrare a portofoliilor individuale de împrumuturi" din proiect transpune art. 24 din Regulamentul UE;
- art. 26 "Investitorii sofisticati" din proiect transpune Anexa II la actul UE;
- art. 28 "Testarea cunoștințelor și simularea capacității de a suporta pierderi" din proiect asigură transpunerea art. 21 din Regulamentul UE;
- art. 32 "Portofoliile individuale de împrumuturi" din proiect transpune parțial art. 6 și art. 3 din actul UE;
- art. 38 "Autorizarea furnizorilor de servicii de finanțare participativă" din proiectul național asigură transpunerea parțială a art. 12 din actul UE;
- art. 41 "Registrul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați" din proiectul național asigură transpunerea parțială a art. 14 din Regulamentul UE;
- art. 42 "Atribuțiile autorității de supraveghere" din proiectul național asigură implementarea prevederilor art. 15 din actul UE;
- art. 44 "Retragerea autorizației" din proiectul național transpune art. 17 din Regulamentul UE.

În raport cu cele invocate *supra*, menționăm, că, proiectul de Lege este unul cu relevanță UE, chiar dacă autorul nu-și declară intenția de armonizare în Nota Informativă la proiect și cade sub incidența art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Totodată, compartimentul 3 al Analizei Impactului de Reglementare la proiect "Identificarea opțiunilor", lit. b) stabilește că *"la elaborarea acestuia s-a ținut cont de principiile și regulile generale prevăzute de Regulamentul (UE) 2020/1503..."*.

Astfel, potrivit HG nr. 1171/2018, actele normative care asigură transpunerea unor acte ale UE urmează a fi însoțite **obligatoriu** de un Tabel de concordanță, care să identifice/descrie gradul de armonizare atins. Această regulă este valabilă pentru toate proiectele de acte normative care asigură transpunerea unor acte ale UE, indiferent dacă acestea sunt sau nu obligație de armonizare potrivit Acordului de Asociere RM-UE sau altor angajamente asumate de Republica Moldova în cadrul acordurilor bilaterale sau/și potrivit programelor legislative ale Parlamentului sau planurilor de acțiuni ale Guvernului. Menționăm în acest sens, că procesul de armonizare a legislației RM cu legislația UE se realizează nu doar cu actele UE prevăzute în Anexele Acordului de Asociere RM-UE, dar și cu alte acte UE care nu figurează expres în Acord, dar care se circumscriu domeniilor de cooperare stabilite de acesta. Astfel,

Regulamentul 2020/1503/UE poate fi atribuit domeniului de cooperare RM-UE ce vizează politica industrială și antreprenorială reglementată de Capitolul 10 (art. 62 – 64) din Titlul IV al Acordului de Asociere, precum și celui al serviciilor financiare din Subsecțiunea 6 "Servicii financiare" din Secțiunea 5 "Cadru de reglementare" din Capitolul 6 " Dreptul de stabilire, comerțul cu servicii și comerțul electronic" al Titlului V "Comerț și aspecte legate de comerț" din AA.

De asemenea, art. 3, alin. (3) din Legea nr. 100/2017 statuează, referitor la principiile activității de legiferare, că actul normativ "trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, *precum și legislației Uniunii Europene*".

Prin urmare, pentru promovarea ulterioară a proiectului de Lege, **se impune necesitate întocmirii Tabelului de concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/1503**, în conformitate cu cerințele stabilite în Anexa nr. 3 la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018.

De asemenea, compartimentul 3 al Notei Informative se va completa cu informația referitoare la armonizarea cu Regulamentul 2020/1503/UE, prin descrierea scopului intervenției normative, a izvorului obligației de transpunere (suplimentar obligațiilor ce reies din Acordul de Asociere RM-UE, la decizia autorității responsabile de domeniu), precum și a nivelului de armonizare atins. Totodată, proiectul se va marca cu sigla „UE”, astfel cum prevede pct. 37 din HG nr. 1171/2018, dar și se va completa după preambul și clauza de adoptare a proiectului cu clauza de armonizare, astfel cum prevede pct. 30 din hotărârea sus menționată, or Tabelul de concordanță, clauza de armonizare și sigla „UE” constituie instrumente specifice și obligatorii ale procesului de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

În concluzie, proiectul național urmează a fi ajustat în conformitate cu rigorile stabilite în art. 31 din Legea 100/2017 și HG nr. 1171/2018, expuse mai sus și va fi prezentat pentru înregistrare atunci când vor fi întrunite toate elementele de formă potrivit procedurii de la pct. 179 - 182 ale Regulamentului Guvernului.

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

*Ex. Natalia Vitvițchi
Tel.250-477*

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-126-3620

Chișinău

17 mai 2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii
secretariat@mei.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 18-23-139-3438 din 6 mai 2021/ număr unic 150/MEI/2021

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului Legii privind serviciile de finanțare participativă, inclus în pct. 4.15.3 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 - 2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Anexă: 8 file

/Semnat electronic/
Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2021.05.17 11:56:53 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-126-3620

Chișinău

17 mai 2021

Ministerul Economiei și Infrastructurii
secretariat@mei.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: Scrisoarea nr. 18-23-139-3438 din 6 mai 2021/ număr unic 150/MEI/2021

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului Legii privind serviciile de finanțare participativă, inclus în pct. 4.15.3 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 - 2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Anexă: 8 file

/Semnat electronic/
Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2021.05.17 11:56:53 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

